

ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวอุมาพร ร้างน้อย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๕๖.๐๗)

๐๘๔๖๑

๑.๓

ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เขตการศึกษา ๑ สังกัดกรมสามัญศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวอุมาพร ร้างน้อย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม ๒๕๔๖

๒ ๒๒๔๖๙๐

อุมาพร ร่างน้อย. (2546). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์, รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ และโรงเรียนธัญบุรี จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls method)

ผลการวิจัย พบว่า 62 - 65

1. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่ชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม และ รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

LEARNING SATISFACTION OF STUDENTS MAJORING IN ACCOUNTING
AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL IN EDUCATIONAL REGION 1
UNDER THE SUPERVISION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

MISS UMAPORN RANGNOI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 2003

Umapom Rangnoi. (2003). *Learning Satisfaction of Students Majoring in Accounting at The Vocation Certificate Level in Educational Region 1 under The Supervision of The Department of Genneral Education*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Mr. Sittakorn Choosup, Assoc.Prof.Suwat Watanawong.

The Purposes of this research were to study the satisfaction with learning students at the vocation certificate level in educational region 1 under The Supervision of The Department of Genneral Education in 3 aspects namely : the curriculum, the teacher and the teaching and learning and to compare the satisfaction varied by class level, learning achievement, parents' occupations and parents income and student suggestion.

Sampling groups were students in Wisutthikasattree school and Thunyabury school totally 140 persons the tools in compilling the data were questionnaires in the form of 5 rating scaled and the opened form, statistic used for data analysis were percentage, mean, stadard deviation, t - test and One - way Analysis of Variance and pair comparison of Newman Keuls method.

The results were as follow :

1. The satisfaction of the students in overall aspects was at high level. For the aspect, the curriculum and the teacher were at high level. the teaching and learning was at moderate level.
2. The students with different class level had no statistical significant differences at .05 in overall aspects. For the aspect of curriculum had statistical significant differences at .05. Other aspect had no statistical significant differences.
3. The students with different learning achievement in overall and each aspects had statistical significant differences at .05
4. The students with different parents' occupations had statistical significant differences at .05 in overall aspects. For the aspect of the teacher had statistical significant differences at .05. Other aspect had no statistical significant differences.
5. The students with different parents income in overall and each aspects had no statistical significant differences at .05

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจในการเรียน
กลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ของ
นางสาวอุมพร รำงน้อย แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์รุ่งใจ แสงพันธุ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล้อมไทย)
..... หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล้อมไทย)

วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาจาก อาจารย์สิฏฐาภกร ชูทรัพย์ ประธานควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และ อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้แนวคิด คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ อาจารย์มจรศักดิ์ หมวดสง และอาจารย์ลำสัน เลิศกุลประหยัด ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู – อาจารย์ โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ โรงเรียนธัญบุรี และโรงเรียนป่าโมกข์วิทยาคม ที่ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอบคุณนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา คณาจารย์ ญาติมิตรทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อุมพร ร้างน้อย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
	สมมติฐานการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	7
	ความหมายและรูปแบบของการบัญชี.....	11
	ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี.....	12
	ความพึงพอใจ.....	14
	ความพึงพอใจในการเรียนและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	19
	ด้านหลักสูตร.....	19
	ด้านครูผู้สอน.....	21
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	35
	ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	36
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	60
สมมติฐานการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	76
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	78
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ง รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม.....	88
ประวัติย่อผู้สารนิพนธ์.....	90

บัญชีตาราง

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวม เป็นรายคู่.....	56
18 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง ด้านครูผู้สอน เป็นรายคู่.....	56
19 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน.....	57
20 ค่าความถี่ของความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน.....	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกมนุษย์มุ่งสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โลกปัจจุบันและโลกอนาคตจะเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นคนมีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด รัฐเชื่อว่าการศึกษาคือเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ ระบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นระบบที่ให้ผู้คนได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาตนเอง อาชีพและสังคม

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศก็เป็นอย่างรวดเร็วทำให้ความต้องการกำลังคนสายอาชีพระดับกลางเพิ่มมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความจำเป็น จึงได้เตรียมการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงให้กรมสามัญศึกษาเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อมในด้าน เครื่องมืออุปกรณ์ อาคารสถานที่ และครูอาจารย์ด้านวิชาชีพในระดับหนึ่ง ดังนั้น การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงเกิดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 เป็นต้นมา

การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษานั้น กรมสามัญศึกษานำมติให้โรงเรียนเลือกเปิดสอนได้โรงเรียนละหนึ่งสาขาวิชา และรับนักเรียนได้ไม่เกินหนึ่งห้องเรียนต่อปีการศึกษา โดยให้โรงเรียน หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาบริเวณใกล้เคียง ทำหน้าที่เป็นโรงเรียนพี่เลี้ยงช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน พร้อมทั้งให้คำปรึกษา สำหรับการจัดการศึกษากรมอาชีวศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่วิชาชีพ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 4) คือมีความรู้และทักษะในงานอาชีพเฉพาะสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามความสนใจ ความสามารถ และความพร้อมของแต่ละบุคคล เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 35 - 36) ดังนั้น การจัดการศึกษาวิชาชีพ จึงต้องมีการปรับหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับโลกปัจจุบัน และตลาดแรงงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2545 ต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้และระดับพัฒนาการของผู้เรียน ในระดับช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน มุ่งปลูกฝังความรู้ ความสามารถและ

ทักษะในวิทยาการและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ต่อ และการประกอบอาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ ดังนั้น หลักสูตรในช่วงชั้นนี้ จึงมีความยืดหยุ่นในการจัดแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กลุ่มวิชาการบัญชี เป็นหลักสูตรหนึ่งของการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน คำถามที่สำคัญยิ่งที่ว่า “วิชาการบัญชีควรให้มีการสอนในโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยชุมชนและระดับมหาวิทยาลัยหรือไม่” คำถามนี้ควรได้รับคำตอบก่อนที่จะได้พิจารณาถึงประเด็นปัญหาอื่นที่มีอยู่ เพราะวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาที่น่าสนใจและสำคัญของนักเรียนมากเท่า ๆ กับความต้องการที่สำคัญของสังคมทั่วไป คำแนะนำที่ทำได้ คือ วิชาชีพบัญชีควรจะได้นำเสนอในโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยชุมชนและในมหาวิทยาลัยต่อไป

การเรียนการสอนวิชาชีพนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีจริยธรรม มีความพร้อมทั้งทางด้านสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหา และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังที่ กิบสัน (Gibson, 1976 : 14 - 16) กล่าวว่า ครูจะสอนให้ได้ผลดีนั้นจะต้องประกอบด้วย สมรรถภาพต่าง ๆ 4 ประการ คือ ความรู้ในเนื้อหา ความรู้ในจิตวิทยาการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และการวัดผล ความสามารถในการปรับแนวความคิดใหม่ ๆ ทางการสอนหรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาวะของ ชั้นเรียน นอกจากครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ แล้วการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนจะมีประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจของผู้เรียนจะต้องมีหลักสูตรที่ดี และบุคลากรผู้ใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้นั้นจะต้องมีความพึงพอใจและเต็มใจที่จะเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าผู้เรียนมีความพึงพอใจน้อยและไม่เต็มใจที่จะเรียนแล้ว โอกาสที่จะประสบความสำเร็จเต็มตามศักยภาพสูงสุดของนักเรียนย่อมมีน้อยมาก

วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาที่ยาก ซับซ้อน มีหลักทฤษฎีมากยากต่อการจดจำ และเนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาถูกจำกัดให้เปิดสอนเพียงสาขาวิชาเดียว คือ กลุ่มวิชาการบัญชี จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถเลือกเรียนกลุ่มวิชาอื่นได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาชีพบัญชีของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ว่าเมื่อนักเรียนได้เข้ามาเรียนแล้วได้รับความพึงพอใจในการเรียนมากน้อยเพียงใด ทั้งในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- ✓ 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตาม ชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการบัญชีให้ได้มาตรฐานการศึกษา และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และตลาดแรงงาน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ และโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2545 ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ดังนี้ โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 40 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 28 คน รวม 68 คน และโรงเรียนธัญบุรี นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 43 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 29 คน รวม 72 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ สถานภาพทั่วไปของนักเรียน จำแนกเป็น
 - 3.1.1 ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่
 - 3.1.1.1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
 - 3.1.1.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3
 - 3.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1.2.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00
 - 3.1.2.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50
 - 3.1.2.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 4.00

3.1.3 อาชีพผู้ปกครอง

3.1.3.1 ข้าราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.3.2 ค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว

3.1.3.3 รับจ้าง

3.1.4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

3.1.4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

3.1.4.2 10,000 - 20,000 บาท

3.1.4.3 20,001 - 30,000 บาท

3.1.4.4 สูงกว่า 30,000 บาท

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านหลักสูตร

3.2.2 ด้านครูผู้สอน

3.2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงาม มีความกระตือรือร้น และมีความสนใจและพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนทั้ง 3 ด้าน คือ

1.1 หลักสูตร หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหา ความต่อเนื่องของเนื้อหารายวิชา ความเหมาะสมและทันสมัย การจัดลำดับของเนื้อหารายวิชา ความยากง่าย ความเพียงพอของเนื้อหาวิชา ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ หรือใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ

1.2 ครูผู้สอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่พฤติกรรมการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ประสิทธิภาพในวิชาชีพครู ตลอดจนบุคลิกภาพของครูผู้สอน

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับ การดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ระยะเวลาในการเรียน และการวัดและประเมินผล

2. เขตการศึกษา 1 หมายถึง โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร ซึ่งโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ และ โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กลุ่มวิชาการบัญชี โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ และ โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2545

4. **กลุ่มวิชาการบัญชี** หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ในวิชาชีพเลือกเกี่ยวกับวิชาชีพการบัญชี จำนวน ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี จังหวัดสมุทรปราการ และ โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา

5. **ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม ของทุกรายวิชาที่เรียนรวมกันในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดย แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ)

5.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง)

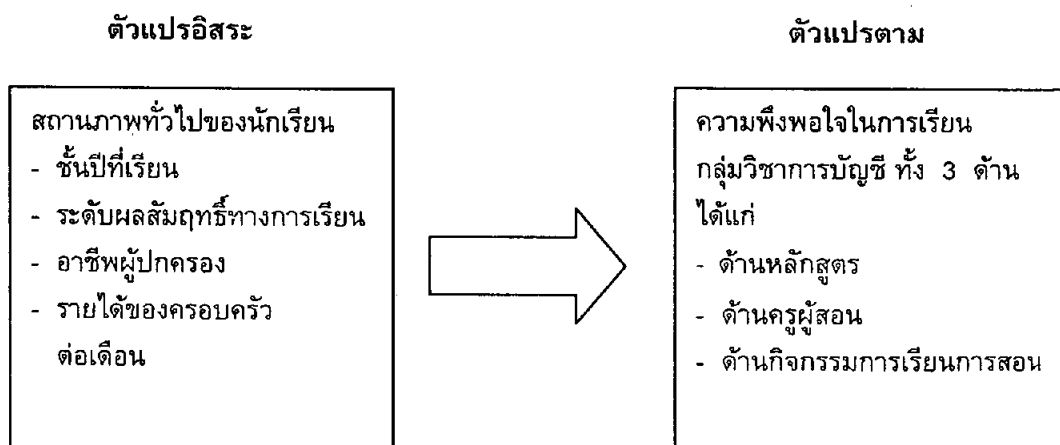
5.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 4.00 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง)

6. **อาชีพผู้ปกครอง** หมายถึง อาชีพของผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ถ้าบิดามารดาเป็นผู้อุปการะ ให้ถือเอาอาชีพของบิดาเป็นผู้อุปการะ ในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือบิดาไม่มีอาชีพ ให้ถือเอาอาชีพของมารดา และ ถ้านักเรียนไม่มีผู้อุปการะเป็นบิดาหรือไม่มีมารดา ให้ถือเอาอาชีพของผู้อุปการะหรือผู้ปกครองแทน

7. **รายได้ของครอบครัวต่อเดือน** หมายถึง ผลตอบแทนหรือจำนวนเงินที่บิดามารดา หรือ ผู้ปกครองของนักเรียนได้รับจากการประกอบอาชีพมีรายได้ต่อเดือน หรือต่อสัปดาห์ หรือต่อวัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี จังหวัดสมุทรปราการ และ โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ระดับชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. ความหมายและรูปแบบของการบัญชี
3. ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี
4. ความพึงพอใจ
5. ความพึงพอใจในการเรียนและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 6.1 ด้านหลักสูตร
 - 6.2 ด้านครูผู้สอน
 - 6.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

เป็นหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นำมาใช้สอนในระดับเดียวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียน 3 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักการ และจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังต่อไปนี้

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่วงที่มีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียนสะสม ผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ทางธุรกิจ และความรู้ในการประกอบอาชีพการบัญชี ทั้งภาครัฐ และเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ และความรู้ในการประกอบอาชีพส่วนตัวในกลุ่มวิชาการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้มีโอกาสเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ของตนเอง
4. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัยการทำงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างงาน และพัฒนางานอาชีพธุรกิจและอาชีพส่วนตัวได้เสมอ
5. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางกายและจิตใจ
6. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหา ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี ต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

3.1	หมวดวิชาพื้นฐาน	30 หน่วยกิต
3.2	หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	69 หน่วยกิต
3.2.1	วิชาพื้นฐาน (16 หน่วยกิต)	
3.2.2	วิชาชีพเฉพาะ (17 หน่วยกิต)	
3.2.3	วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต)	
3.2.4	ฝึกงาน / โครงการงาน / โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)	
3.3	หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
3.4	หมวดกิจกรรม (2 คาบ)	
	รวม ไม่น้อยกว่า	114 หน่วยกิต

1. หมวดวิชาพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดกว้าง มีทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาและให้มองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาต่างๆ กลุ่มวิชาที่เรียน ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา รวม 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาชีพ

2.1 วิชาพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามแนวคิดของประเภทวิชาพาณิชยกรรมในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยธุรกิจ ธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 การขาย พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น และคอมพิวเตอร์เบื้องต้น รวม 16 หน่วยกิต

2.2 วิชาชีพเฉพาะ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญเพื่อประกอบอาชีพหรือใช้เป็นพื้นฐานทางการศึกษาชั้นสูงต่อไป กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค กฎหมายธุรกิจ การบัญชี 2

เทคนิคการขาย พิมพ์ดีดไทยขั้นพัฒนา พิมพ์ดีดอังกฤษขั้นพัฒนา การใช้เครื่องใช้สำนักงาน และ โปรแกรมการประมวลผลคำ รวม 17 หน่วยกิต

2.3 วิชาชีพเลือก มุ่งให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ (ระบุให้นักเรียนเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี)

กลุ่มวิชาการบัญชี ได้แก่ การบัญชีเกี่ยวกับตัวเงินและเช็ค ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การบัญชีห้างหุ้นส่วน การบัญชีเกี่ยวกับภาษี การบัญชีบริษัทจำกัด ระบบใบสำคัญจ่ายและบัญชีสินค้า การบัญชีกิจการอุตสาหกรรม ความรู้เกี่ยวกับบัญชีธนาคาร การบัญชีเข้าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ การบัญชีฝากขายและบัญชีร่วมค้า กระบวนการจัดทำบัญชี และการพัฒนาดนเข้าสู่อชีพ รวมไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต

2.4 ฝึกงาน / โครงการงาน / โครงการวิชาชีพ เป็นวิชาที่จัดเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพรับจ้างหรืออาชีพตามความสนใจของนักเรียนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศ หรืออาจารย์ที่ปรึกษา โดยรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ได้แก่ ฝึกงาน โครงการงาน หรือ โครงการวิชาชีพ รวม 4 หน่วยกิต (ให้จัดคาบเรียนได้ตามความเหมาะสม รวมแล้วไม่น้อยกว่า 360 คาบเรียน)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นวิชาที่นักเรียนสามารถเลือกได้ตามความถนัด และความสนใจจากรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ทุกประเภทวิชา กลุ่มวิชาเลือกเสรี ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา พลศึกษา ความปลอดภัย กฎหมาย เอกสารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ นาฏศิลป์และดนตรีไทย นาฏสังคีตนิยม ลูกเสือวิสามัญ และองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย รวมไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

4. กิจกรรม ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติ และประเมินผล

กิจกรรมเสนอแนะ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1, 2 กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 1 - 4 และกิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัด

(กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538)

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. การเรียนการสอน การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้นักเรียนได้เรียน ไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 - 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 32 - 48 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36 - 54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือ การทำโครงการวิชาชีพ

4.1 นักเรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

4.2 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

4.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

5. การเข้าเรียน ให้รับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

6. การประเมินผลการเรียน ประเมินผลเป็นรายวิชา ให้มีการวัดผล หรือประเมินผลตามสภาพจริง ระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นภาคเรียนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ เจตคติ และงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ ให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาที่เรียน โดยใช้วิธีวัดผลวิธีหนึ่งวิธีใด หรือหลาย ๆ วิธีผสมกัน

อัตราส่วนของการวัดผลหรือประเมินผลระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นภาคเรียน หรือสิ้นสุดการเรียน ให้สถานศึกษาหรือสถานประกอบการเป็นผู้กำหนด

โดยกำหนดตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชา ดังต่อไปนี้

4	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
3	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
2	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
1	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
0	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ตก)
ผ	หมายถึง	ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามกำหนด และผ่านการประเมินผล
ม.ผ.	หมายถึง	ไม่ผ่านการประเมินผลการทำกิจกรรม หรือไม่ผ่านการประเมินผลการเรียน รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเพื่อเสริมความรู้ โดยไม่นับจำนวนหน่วยกิตมา รวมเพื่อการจบหลักสูตร

7. การจบหลักสูตร

7.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

7.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 คาบต่อสัปดาห์ โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมที่กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

8. กิจกรรม สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการคิด วิเคราะห์ วางแผนลงมือปฏิบัติ และประเมินผล

9. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

9.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงและยกเลิกประเภทวิชา และสาขาวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

9.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงรายวิชา และยกเลิกรายวิชา หรือเนื้อหาวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538.)

ความหมายและรูปแบบของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

“การบัญชี (Accountancy Accounting) หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึกจำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี ก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Public Accountants : AICPA) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

“Accounting is the art of recording, classifying, and summarizing in a significant manner and in terms of money, transactions and events which are, in part at least, of a financial character and interpreting the results thereof”

“การบัญชี เป็นศิลปะของการจดบันทึกรายการ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเงิน ไว้ในรูปของเงินตรา จัดหมวดหมู่รายการเหล่านั้น สรุปผลพร้อมทั้งตีความหมายของผลอันนั้น”

พยอม สิงห์แสน (2526 : 4) ได้ให้คำจำกัดความว่า การบัญชีเป็นกิจกรรมบริการเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นหนักทางการเงินเกี่ยวกับหน่วยงานทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งที่จะให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ พิจารณาทางเลือกอย่างมีเหตุผล

ปณิตา สารวิจิตร และ จรัสพล ธนพัทธกุล (2538 : 8) ให้นิยามไว้ว่า บัญชี คือ ศิลปะอย่างหนึ่ง ที่แยกแยะ จดบันทึก แยกประเภท รวบรวม เสนอ วิเคราะห์ และอธิบายการดำเนินงาน หรือเรื่องทางการเงินของการเคลื่อนไหวทางธุรกิจ

สมนา เศรษฐนันท์ (2538 : 5) ได้ให้ความเห็นว่าการบัญชี หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากการค้าขายหรือการให้บริการของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเงินหรือที่เรียกว่า “รายการค้า” เช่น การซื้อขายสินค้า การให้บริการ การรับจ้าง การรับหรือจ่ายชำระหนี้ การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นต้น โดยนำรายการดังกล่าวที่เกิดขึ้น และเกี่ยวข้องกับกิจการโดยตรงมาจดบันทึก แยกหมวดหมู่ และสรุปเป็นรายงานทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการ

กรอนงค์ จงอรุณงามแสง (2541 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชี หมายถึงการจดบันทึกข้อมูลทางการเงิน เก็บรวบรวม นำมาจำแนก วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่และสรุปผล เพื่อจัดทำรายงานทางการเงินโดยใช้หน่วยวัดเป็นเงินตรา

จากคำจำกัดความดังกล่าวสรุปได้ว่า การบัญชี หมายถึง การรวบรวมเอกสารหลักฐานทางการเงิน และ หรือที่เกี่ยวข้องกับการเงินเพื่อนำมาจัดบันทึกและจำแนกข้อมูล พร้อมทั้งสรุปผลข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นตัวเงินในรูปของรายงานทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการวิเคราะห์รายงานทางการเงินนั้นด้วย

การบัญชีแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ของงานบัญชี โดยดูจากการให้ข้อมูลทางการเงินแก่ผู้ใช้อย่างไร โดยทั่วไปแล้ว ผู้ใช้ข้อมูลงานบัญชีของบริษัทแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ผู้ใช้ข้อมูลภายใน กับ ผู้ใช้ข้อมูลภายนอก กลุ่มแรกรวมถึงหน่วยงานระดับต่าง ๆ ของกิจการ ส่วนกลุ่มหลังรวมถึงผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สรรพากร เป็นต้น ด้วยความที่ผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังกล่าว บัญชีของกิจการจึงได้วิวัฒนาการเป็น 2 แขนงใหญ่ ๆ คือ บัญชีการเงิน กับ บัญชีการบริหาร เพื่อให้สนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (ปณิตา สารวิจิตร และ จรัสพล ธนพัทธกุล. 2538 : 10 -11)

การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) หรือเรียกว่า การบัญชีภายนอก (External Accounting) หมายถึง บัญชีที่เสนอรายงานทางการเงินตามกำหนดเวลาแก่ผู้ใช้อย่างภายนอก กิจการเป็นเป้าหมายสำคัญ เป็นการเสนอรายงานทางการเงินที่บุคคลและกลุ่มผลประโยชน์ภายนอกที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจะเข้าร่วมกันได้ บอกถึงผลการประกอบการและสภาวะการเงินในรอบเวลาบัญชีรอบหนึ่งให้ตรงกับความเป็นจริง

การบัญชีการบริหาร (Managerial Accounting) หมายถึง การบัญชีที่เสนอข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และการจัดการธุรกิจให้แก่กลุ่มผู้บริหารของกิจการ การบัญชีการบริหารยังเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การบัญชีภายใน (Internal Accounting) ซึ่งจะให้ข้อมูลเพื่อให้กลุ่มผู้บริหารของกิจการได้ใช้ในการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ในการบริหารธุรกิจ เช่น การวางแผน การคาดคะเน การควบคุม การวิเคราะห์ และการประเมิน เป็นต้น

ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี

การจดบันทึกรายการทางบัญชีเกิดขึ้นเมื่อประมาณ 5,000 ปีมาแล้ว เริ่มตั้งแต่สมัยบาบิโลเนีย และ อียิปต์ ซึ่งค้นพบหลักฐานการจดบันทึกข้อมูลบนแผ่นดินเหนียว การจดบันทึกข้อมูลนั้นเกิดขึ้นตามความจำเป็นและได้วิวัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มจากสมัยอียิปต์ การจดบันทึกข้อมูลทางการบัญชีจะบันทึกเกี่ยวกับทรัพย์สินต่าง ๆ ในท้องพระคลัง สมัยบาบิโลเนียบันทึกเกี่ยวกับเงินและทองคำที่ได้รับ วันที่รับ ชื่อผู้รับ และชื่อผู้ให้ ฯลฯ สมัยกรีก การบันทึกทางการบัญชีได้พัฒนาจากการบันทึกข้อมูลในการรับ และจ่ายประจำงวด จนกระทั่งการหายอดคงเหลือต้นงวดและปลายงวด จุดประสงค์ในการบันทึกนั้น ต้องการจะทราบจำนวนทรัพย์สินมากกว่าต้องการหาผลกำไร ส่วนในสมัยโรมันการบันทึกบัญชีจะบันทึก 2 ด้านคล้ายกับหลักการบัญชีคู่แต่ไม่ใช่หลักการบัญชีคู่ เพราะจะบันทึกว่ารายการที่เกิดขึ้นนั้นรับมาจากใคร และจ่ายให้ใคร ในจำนวนเดียวกัน การจดบันทึกข้อมูลในทางการบัญชี รวมทั้งวิวัฒนาการต่าง ๆ จากจุดเริ่มต้นที่ค้นพบหลักฐานทางการบัญชีจนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 13 นั้นเกิดจากความจำเป็น 3 ประการ คือ

1. การลงทุนในการค้า ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยบาบิโลเนียประมาณ 4,000 ปีมาแล้วผู้ลงทุนในรูปเจ้าของคนเดียว โดยหวังกำไรเป็นผลตอบแทน
2. สภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มมีการประกอบธุรกิจทางการค้า แทนที่จะใช้ระบบแลกเปลี่ยนในอดีต อย่างไรก็ตาม การบันทึกบัญชีในยุคนี้จะบันทึกแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้า วัตถุดิบ ทรัพย์สิน โดยไม่สนใจค่าแรง เนื่องจากการประกอบธุรกิจนั้นจะใช้แรงงานของบุคคลในครอบครัว และแรงงานทาส

3. การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเกิดการพัฒนาทางด้านคณิตศาสตร์ การนับจำนวนวัน จำนวนเลข การคิดค้นตัวเลขอารบิกแทนเลขโรมัน การใช้เงินตราเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยน (เมธากุล เกียรติกระจาย. 2534 :1)

นักบัญชียกย่องให้เกียรติ ลูคาปาซิโอลี (Luca Pacioli) ว่าเป็นบิดาแห่งการบัญชี ที่เราท่านรู้จักกันในปัจจุบัน ปาซิโอลีเป็นผู้มีเกียรติประวัติเด่นหาตัวจับได้ยากที่สุดในสมัยนั้น ไม่ปรากฏว่า ปาซิโอลีเกิดเมื่อใด แต่มีผู้สันนิษฐานว่าเกิดระหว่าง ค.ศ. 1445 - 1450 ในเมืองเล็ก ๆ บนฝั่งแม่น้ำไทเบอร์ในภาคกลางของประเทศอิตาลี

การบัญชีได้ใช้ปฏิบัติตั้งแต่เริ่มยุคกลางในยุโรป พ่อค้าชาวอิตาลีสนใจหาความรู้ในด้านนี้จากการพบปะ และติดต่อซึ่งกันและกัน จากบทความและการเขียนของคนหลายคน แต่ไม่มีการอธิบายหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและสมบูรณ์ จนกระทั่งลูคาปาซิโอลีจัดพิมพ์หนังสือ Summa ขึ้นใน ค.ศ.1494 การที่นักวิชาการมีชื่อรวบรวมวิธีการและแต่งเป็นตำราขึ้นย่อมก่อให้เกิดความเชื่อถือ วิธีการบัญชีจึงได้แพร่หลายไปทั่วยุโรปและทวีปอื่น ๆ จนในปัจจุบันเป็นวิธีการที่ยอมรับใช้กันแพร่หลายรวมทั้งในประเทศไทยด้วย

สำหรับประเทศไทย การบัญชีเริ่มต้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (24 มิถุนายน 2475) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวม อันนำไปสู่การออกประมวลรัษฎากรจัดการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2482 โดยผู้เผยแพร่ความรู้ทางด้านการบัญชีในระยะแรก คือ พระยาไชยยศสมบัติ (เสริม กฤษณามระ) และหลวงดำรงอิศรานูวรรต (ม.ล.ดำรง อิศรางกูร ณ อยุธยา) ได้จัดทำหลักสูตรการสอนวิชาการบัญชีเพื่อเผยแพร่ทำให้คนไทยมีความรู้ทางด้านการบัญชี ท่านทั้งสองจบการศึกษาทางด้านการบัญชีจากประเทศอังกฤษและกลับมารับราชการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(สุชาติพิทย์ หย่างอารี. 2538 : 3)

จุดประสงค์ของการบัญชี

เป้าหมายหลักของการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะผลิตสินค้า หรือการให้บริการก็ตาม คือ การมีผลการดำเนินงานกำไรสุทธิสูงที่สุด และกิจการมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง ซึ่งเครื่องมือที่บอกถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการ จะได้มาจากขบวนการทางบัญชี อันเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลจัดบันทึก จำแนกและสรุปผลตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูงมาก การที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ จำเป็นต้องอาศัยขบวนการวางแผนเพื่อกำหนดทิศทาง แนวนโยบายให้กับกิจการในอนาคต รายงานทางการเงินก็เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในขบวนการนี้ด้วย ดังนั้น จุดประสงค์ของการบัญชี จึงได้แก่

1. เพื่อจัดบันทึกรายการค้าเรียงตามลำดับเหตุการณ์ และสรุปผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด
2. เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิง
3. เพื่อให้ทราบฐานะทางการเงินของกิจการ
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและตรวจสอบ
5. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการดำเนินธุรกิจในอนาคต
6. เพื่อใช้เป็นรายงานต่อหน่วยงานของรัฐบาลและบุคคลภายนอก เช่น นักลงทุน สถาบันการเงิน ที่กิจการขอสินเชื่อ เป็นต้น

ประโยชน์ของข้อมูลการบัญชี

บุคคลที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางการบัญชีมี 2 กลุ่ม คือ

1. บุคคลภายในกิจการ ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ โดยผู้บริหารจะใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวางแผนการดำเนินงานในอนาคต ส่วนระดับเจ้าหน้าที่จะใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อดูความมั่นคงของกิจการ ตลอดจนคำตอบแทนที่ได้รับจากกิจการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
2. บุคคลภายนอกกิจการ ได้แก่ นักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ตรวจสอบบัญชี และหน่วยงานของรัฐบาล โดยนักลงทุนจะดูผลตอบแทนจากการลงทุน เจ้าหนี้จะดูสภาพความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ ผู้สอบบัญชีจะดูเรื่องความถูกต้องของหลักการบัญชีที่ปฏิบัติว่าเป็นไปตามที่ยอมรับกันโดยทั่วไปหรือไม่ เพื่อลงนามรับรอง ส่วนหน่วยงานของรัฐบาลจะดูในเรื่องระเบียบข้อบังคับว่าปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการดำเนินงานเพื่อคำนวณภาษีเงินได้อันเป็น รายได้หลักของภาครัฐบาล รวมทั้งเก็บข้อมูลเพื่อวางแผน จัดทำสถิติต่าง ๆ ภายในหน่วยงานของรัฐบาลด้วย

ความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของ “ความพึงพอใจ” ไว้หลายประการ ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2524 : 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรุนแรงของความต้องการของบุคคลเพื่อผลความพึงพอใจจะเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

ประนอม แสงจันทร์ (2529 : 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก อารมณ์ หรือความคิด หรือทัศนะของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลต่อเนื่องจากการที่บุคคลที่ได้ประเมินสิ่งเร้านั้นแล้ว

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม (2530 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกชอบของบุคคลากรอันเกิดจากทัศนคติที่มีต่อคุณภาพและสภาพของหน่วยงาน อันได้แก่ การจัดองค์การ การจัดระบบงาน การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมของการทำงาน ประสิทธิภาพของหน่วยงาน ตลอดจนการบริหารงานบุคคล ซึ่งคุณภาพและสภาพของหน่วยงานดังกล่าวมีผลกระทบต่อความต้องการของบุคคล และผลต่อความพึงพอใจของบุคคลนั้น

สุเทพ เมฆ (2531 : 39) กล่าวว่าความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงามมีความกระตือรือร้นเพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

ลิวรรณ คุ้มมิไจสกุล (2532 : 19) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการที่แท้จริงเพื่อให้ได้ผลอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้สถานการณ์ทำงาน หากบุคลากรได้คำตอบแทน เลื่อนตำแหน่ง ได้รับการยกย่องย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าหากได้รับการตำหนิ หรือการลงโทษแบบต่าง ๆ ย่อมก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจขึ้น

มอร์ส (Morse. 1955 : 27) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของบุคคลให้น้อยลง ถ้ามีความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำกิจกรรม

วอลเลอร์สแตน (Wallerstein. 1971 : 256) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมายและอธิบายว่าความพึงพอใจ เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มาจากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัย และองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

กูด (Good. 1973 : 320) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพ หรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรม

จากความหมายความพึงพอใจข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองตรงความต้องการของตนจึงทำให้เกิดความรู้สึกและทัศนคติที่ดีทำให้ปฏิบัติงานหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้บรรลุผลสำเร็จ

ความพึงพอใจในการเรียนและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้นั้นจะต้องมีการจูงใจเกิดขึ้น

กิตติมา ปรีดีติลล (2529 : 155) ได้กล่าวถึงความหมายของการจูงใจ สรุปได้ว่า การจูงใจ คือ การชักจูงให้บุคคลปฏิบัติหรือชักจูงให้สมาชิกเกิดความพอใจที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม (2530 : 9) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจโดยการสรุปเนื้อความมาจากแนวคิดของเซเลสนิค (Zalesnich) สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเกิดจากการตอบสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 อย่าง ดังนี้

1. ความต้องการภายนอก หรือ ความต้องการทางกายภาพ เช่น ความสะอาดสบายในสถานที่ทำงาน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน การได้ทำงานที่ตนถนัด เป็นต้น
2. ความต้องการภายใน หรือ ความต้องการทางจิตใจ เช่น ความเป็นเพื่อน การเป็นที่ยอมรับ และได้รับความไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นต้น

ความต้องการของคนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยากที่จะกำหนดลงไปตายตัวได้ การเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพ ฯลฯ ซึ่งมีได้อยู่ที่ ร่วมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการสอนสูงมาก ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการบัญชี ครูผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะว่าการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้ก็เพราะครูผู้สอนให้ความสำคัญ และ ด้วยความพยายามของผู้เรียนด้วย

ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจ หรือ การจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้น หรือถูกผลักดันให้แสดง พฤติกรรม เพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่วางไว้ (สุณีย์ วีระดากร. 2526 : 85) แต่การจูงใจจะมีได้ต้องอาศัยสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อ ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 108) กล่าวไว้ว่า การจูงใจหมายถึง ความพยายามชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามสิ่งจูงใจ สำหรับสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อหรือกระตุ้นเพื่อให้เกิดการจูงใจนั้น กูด (Good. 1973 : 281) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง วัตถุ หรือสภาวะใด ๆ ที่สามารถทำให้เกิดการจูงใจได้

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมจะแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีกไม่มีวันสิ้นสุด ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปใน

ลักษณะตามลำดับขั้นต่ำไปหาสูง (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นสูงก็ตามมา ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ (Maslow, 1954 : 80 - 92)

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย และมีความมั่นคงในฐานะและงานอาชีพ
3. ความต้องการทางด้านสังคมและการเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม เช่น มีความต้องการเพื่อน ต้องการเป็นที่รักและได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self - actualization or Selfrealization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

นักจิตวิทยาแบ่งการสนใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (สฤณี วีรดากร, 2526 : 88 - 89)

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียนเพราะต้องการความรู้ มิใช่เรียนเพราะหวังผลอย่างอื่น
2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดการจูงใจภายในขึ้น เป็นต้นว่า วิธีสอน บุคลิกภาพของผู้สอน และเทคนิคที่ครูใช้ในการสอน จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการกระทำเพื่อ สิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนนนอกเหนือไปจากการได้รับความรู้

การศึกษา เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ การจูงใจภายในจึงเป็นลักษณะการจูงใจที่ดีและมีอิทธิพลที่สุดต่อกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นโดยใช้การจูงใจภายนอกช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เช่น ใช้หลักการให้รางวัลและลงโทษ การชมเชยและการตำหนิ การแข่งขันและการร่วมมือต่าง ๆ (สมบุรณ์ พรรณภาพ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ, 2518 : 417) แต่ในความเป็นจริง การจัดการศึกษาโดยทั่วไปมักพบว่า การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายในขึ้นนั้นกระทำได้ยากมาก เพราะเหตุนี้ในการจัดการศึกษาจึงพบเสมอว่าส่วนใหญ่จะสร้างแรงจูงใจภายนอกก่อน เพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นภายหลัง และในการสร้างแรงจูงใจไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจภายในหรือภายนอกจะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องตลอดเวลาจึงจะบังเกิดผลดี ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อร่างกายเกิดความต้องการจะทำให้เกิดแรงขับ หรือแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้ร่างกายแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการพฤติกรรมที่กระทำจึงมีทิศทางหรือจุดมุ่งหมาย เมื่อร่างกายได้สิ่งที่ต้องการแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจแรงขับก็จะลดลง (ซูชีพ อ่อนโคกสูง, 2521 : 40) เพราะฉะนั้น ในการเรียน

การสอนผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงขับ หรือแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อผู้เรียนจะได้สนใจติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เรียนรู้อย่างได้ผล

วิธีสร้างความพึงพอใจในการเรียน วันทนา วงศ์ศิลปกรมย์ (2535 : 9 -12) ได้สรุปความคิดเห็นของ สกินเนอร์ (Skinner), ไวท์เฮด (Whitehead) และบลูม (Bloom) ไว้ดังนี้

สกินเนอร์ (Skinner) มีความเห็นว่า การปรับพฤติกรรมของคนไม่อาจทำได้โดยเทคโนโลยีทางกายภาพและชีวภาพเท่านั้น แต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีของพฤติกรรม ซึ่งเขาหมายถึง เสรีภาพและความภาคภูมิ (Freedom and Dignity) จุดหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา คือ การทำให้คนมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน เสรีภาพและความภาคภูมิเป็นครรลองของการไปสู่ความเป็นคน

สกินเนอร์ได้อ้างคำกล่าวของ จาง จาค รูซโซ (Jean Jacques Rousseau) ที่แสดงความคิดในแนวเดียวกันจากหนังสือ “เอมิล” (Emile) โดยให้ข้อคิดแก่ครูว่า จะทำให้เด็กเกิดความเชื่อว่า เขาอยู่ในความควบคุมของตัวเอง แม้ว่าผู้ควบคุมแท้จริง คือ ครู ไม่มีวิธีการใดดีไปกว่าการให้เขาได้แสดงด้วยความรู้สึกว่าเขามีอิสระเสรีภาพ ด้วยวิธีนี้คนจะมีกำลังใจด้วยตัวเอง ครูควรปล่อยให้เด็กได้ทำเฉพาะในสิ่งที่เขาอยากทำ แต่เขาควรจะทำเฉพาะสิ่งที่ครูต้องการให้เขาทำเท่านั้น

แนวคิดของ สกินเนอร์ สรุปได้ว่า เสรีภาพนำบุคคลไปสู่ความภาคภูมิและความภาคภูมินำบุคคลไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อความคิด ตัดสินใจการกระทำและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และนั่นคือเป้าหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา สิ่งที่ สกินเนอร์ต้องการเน้น คือ การปรับแก้พฤติกรรมของตนต้องแก้ด้วยเทคโนโลยีของพฤติกรรมเท่านั้นจึงจะสำเร็จ ส่วนการใช้เทคโนโลยีของพฤติกรรมนี้กับใคร อย่างไร ด้วยวิธีไหน ถือเป็นเรื่องตัดสินใจใช้ศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยภูมิปัญญา (Wisdom) ของผู้ใช้เท่านั้น

ไวท์เฮด (Whitehead) กล่าวถึงจังหวะของการศึกษา และขั้นตอนของการพัฒนาว่ามี 3 ขั้น คือ จุดยืน จุดแย้ง และจุดปรับ ซึ่งไวท์เฮดเรียกชื่อใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพอใจ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้

- การสร้าง ความพอใจ - นักเรียนรับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นตัวพอใจกับการได้พบและเก็บสิ่งใหม่ ๆ
- การทำความเข้าใจ - มีการจัดระบบระเบียบ ให้คำจำกัด ความมีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
- การนำไปใช้ - นำสิ่งใหม่ที่ได้ไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่ได้พบต่อไปเกิดความตื่นตัวที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา

ไวท์เฮด กล่าวถึง การสร้างภูมิปัญญา (Wisdom) ในระบบการศึกษาว่าได้ปฏิบัติกันอย่างผิดพลาดมาตลอด โดยการใช้วิธีการฝึกทักษะอย่างง่าย ๆ ขรรคมดา ๆ แล้วคาดเอาไว้จะทำให้เกิดภูมิปัญญาได้ ถนนที่มุ่งสู่การเกิดภูมิปัญญามีสายเดียว คือ เสรีภาพในการแสดงความรู้ และถนนที่มุ่งสู่ความรู้มีสายเดียวเช่นกัน คือ วิทยาการที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น เสรีภาพและวิทยาการ (Freedom and Discipline) เป็นสาระสำคัญสองประการของการศึกษาประกอบกันเป็นวงจรของการศึกษา 3 จังหวะ คือ เสรีภาพ - วิทยาการ - เสรีภาพ (Freedom - Discipline - Freedom) ซึ่งเสรีภาพในจังหวะแรก คือ ขั้นตอนของการสร้างความพอใจ วิทยาการในจังหวะที่สอง คือ ขั้นตอนการทำความเข้าใจ และเสรีภาพในช่วงสุดท้าย คือ ขั้นตอนการนำไปใช้

สิ่งที่ไวท์เฮดต้องการย้ำ คือ ความรู้ที่ต่างแขนงวิชา การเรียนที่ต่างวิธีการควรให้แก่นักเรียนเมื่อถึงเวลาอันสมควร และเมื่อนักเรียนมีพัฒนา การทางสมองอยู่ในขั้นที่เหมาะสม หลักการนี้เป็นที่ทราบกันทั่วไป

อยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการถือปฏิบัติโดยคำนึงถึงจิตวิทยา ในการดำเนินการทางการศึกษาเรื่องทั้งหมดนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ เพียงแต่หลักการเหล่านี้ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปราย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง และถูกต้อง ความล้มเหลวของการศึกษาเกิดขึ้นจากการใช้จังหวะการศึกษาไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในขั้นตอนของการสร้างความพอใจ หรือจังหวะของเสริมภาพในช่วงแรก การละเลยหรือขาดประสบการณ์ในส่วนนี้ผลดีสูงสุดที่จะเกิดขึ้นคือ ความรู้ที่ไร้พลังและไร้ความริเริ่ม ผลเสียสูงสุดที่จะเกิดขึ้น คือ ความรังเกียจไม่ยอมรับความคิดเห็น และนำไปสู่การไร้ความรู้ในที่สุด

การพัฒนาคุณลักษณะใด ๆ ตามวิถีทางของธรรมชาติ ควรต้องสร้างกิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวเองได้เพราะความพอใจจะทำให้คนมีการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ส่วนความเจ็บปวดแม้จะทำให้เกิดการตอบสนองแต่ก็ไม่ทำให้คนพอใจ ไวท์เฮด สรุปในที่สุดว่าในการสร้างพลังความคิด ไม่มีอะไรมากไปกว่า สภาพจิตใจที่มีความพึงพอใจในขณะทำกิจกรรม ส่วนการศึกษาด้านชาวนาปัญญานั้น เสรีภาพเท่านั้นที่จะทำให้เกิดความคิดที่มีพลังและความริเริ่มใหม่ ๆ

เมื่อประมาณความคิดทั้งของสกินเนอร์และไวท์เฮดเข้าด้วยกันแล้ว พอจะสรุปได้ว่า เสรีภาพเป็นปฐมเหตุของการนำบุคคลไปสู่จุดหมายปลายทางที่การศึกษาต้องการ นั่นคือ เป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเองมีความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน

เสรีภาพ เป็นบ่อเกิดความพึงพอใจ ดังนั้น การมีเสรีภาพในการเรียนจึงเป็นการสร้างความพอใจในการเรียน ความพอใจทำให้คนมีพัฒนาการในตนเอง วิธีการของการให้เสรีภาพในการเรียนเป็นเรื่องที่กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้ยาก แต่ความหมายกว้าง ๆ โดยทั่วไป คือ การให้นักเรียนมีโอกาสเลือก และตัดสินใจด้วยตนเองและเพื่อตนเองเป็นการควบคุมที่ผู้ถูกควบคุมไม่รู้ตัว ดังนั้น แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนบางประการสำหรับการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีวิชาเลือกหลายวิชา หรือจัดให้มีหัวข้อเนื้อหาหลายเรื่องในวิชาเดียวกัน หรือมีแนวทางการเรียนหลายแนวทางในเรื่องเดียวกัน เป็นต้น

บลูม (Bloom) มีความเห็นว่า ถ้าสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำพฤติกรรมตามที่ตนเองต้องการ ก็น่าจะคาดหวังได้แน่นอนว่านักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้นพร้อมทั้งความมั่นใจ เราสามารถเห็นความแตกต่างของความพร้อมด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติของนักเรียนต่องานที่เป็นวิชาบังคับกับวิชาเลือก หรือจากสิ่งนอกโรงเรียนที่นักเรียนอยากเรียน เช่น การขับรถยนต์ ดนตรีบางชนิด เกม หรืออะไรบางอย่างที่นักเรียนอาสาสมัครและตัดสินใจได้โดยเสรีในการเรียน การมีความกระตือรือร้น มีความพึงพอใจ และมีความสนใจเมื่อเริ่มเรียน จะทำให้นักเรียนเรียนได้เร็ว และประสบความสำเร็จสูง

จะเห็นว่าในการจัดการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร

นักการศึกษาให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ทาบา (Taba. 1962 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย จุดประสงค์และจุดมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล

กู๊ด (Good. 1973 : 157) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบ หรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา หรือเพื่อรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหลัก ๆ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่าข้อกำหนดว่าด้วยจุดหมาย แนวทางวิธีการ และเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

หลักสูตรจึงเป็นแนวกำหนดเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาความรู้และสาระรายวิชาต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะ ความสนใจ และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ฉะนั้น จึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลทั้งหลายให้สภาพการเรียนการสอนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 1)

หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และเป็นบุคคลที่เป็นทั้งคนดี และเก่งในเวลาเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน หน่วยงานของส่วนกลางจะทำหน้าที่ในการทำหลักสูตรแกนกลาง ส่วนสถานศึกษาจะเป็นผู้จัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเน้นให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนให้ความสนใจและมีความถนัด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2544 : 3)

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 8 - 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตร เป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ
2. หลักสูตร เป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ
3. หลักสูตร เป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
4. หลักสูตร เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษา
5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลอีกด้วย
6. หลักสูตร จะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงาน และพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
7. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะรูปร่างของสังคมอนาคตได้ว่าจะเป็นในรูปใด

8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างได้ผล

9. หลักสูตร เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรเหมาะสมทันสมัย มีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง

องค์ประกอบของหลักสูตร

ทาบา (Taba. 1962 : 422) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมาย (Objectives) เป็นแนวทางในการสอน และเพื่อกำหนดว่าต้องการให้นักศึกษาเป็นคนอย่างไร หรือจะให้การศึกษาเพื่ออะไร
2. เนื้อหาวิชา (Contents) เป็นการเลือกสรรและจัดเนื้อหาวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล
4. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการหาคำตอบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงใดเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา เป็นรายละเอียดของสาระความรู้ที่ระบุไว้ในคำอธิบายรายวิชา โดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาควรเรียงตามลำดับความยากง่าย และต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สังต์ อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น การเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้าม หากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไปหรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

เกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

ทาบา (Taba. 1962 : 284) ได้กล่าวถึงการเลือกเนื้อหา (Content selection) มาบรรจุไว้ในหลักสูตรว่ามีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

1. ความเชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา ความเชื่อถือได้ของเนื้อหาวิชาหมายถึง เนื้อหาที่เป็นหลัก เป็นความคิดรวบยอด (concept) ไม่ใช่เป็นข้อมูล
2. ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม
3. ความสมดุลระหว่างความกว้างกับความลึก ความกว้างครอบคลุมถึงการให้ข้อมูล กระบวนการ และความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้เกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง
4. สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลายประการ
5. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปว่า เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ตลอดจน ประสิทธิภาพและกิจการกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ ของหลักสูตรการเลือกเนื้อหา มาบรรจุไว้ในหลักสูตรจะต้องมีความถูกต้อง ทันสมัยและสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ประสิทธิภาพ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

ด้านครูผู้สอน

ผู้สอน ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความ สนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้

คุณลักษณะของครูที่ดี

ทวีป อภิสัทธ (2539 : 177 - 178) ได้เขียนบทความ เรื่อง “เขาอยากให้เราเป็นครูเช่นไร” ได้ กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีตามที่เสนอของนิสิตแพทย์ และได้คำตอบลักษณะครูที่ดี ดังนี้

1. มีความเป็นกันเองเข้าใจ รับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ซักถามและให้คำแนะนำปรึกษาหารือ แก่นิสิตทั้งในและนอกเวลาเรียน
2. สามารถอธิบายให้นิสิตเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยใช้คำพูดสั้น ๆ ง่าย ๆ ชัดเจน และได้ใจความ โดยเน้นตอนสำคัญในขณะการสอน
3. มีความรู้ในเรื่องที่สอนอย่างแท้จริง ละเอียด-ลึกซึ้ง ถูกต้อง
4. ควรมีความรู้ในวิชาอื่นซึ่งจำเป็นและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน เพื่อนำมาเสริมกับวิชาที่สอน
5. มีความเมตตากรุณา อภัยภัยดี สุขุม อดทน ยุติธรรม และควบคุมอารมณ์ได้ดี
6. สอนโดยใช้วิธีแบบใหม่ และปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ
7. มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน และผู้อื่นในทุกระดับได้พอควร
8. สนใจการเรียนของนิสิตและติดตามผลการสอนเสมอ
9. สุขภาพเรียบร้อย (รวมถึงการแต่งกาย)
10. เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอนล่วงหน้าก่อนสอน
11. มีความรู้ทางด้านสังคม มนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยาและวิชาครูบ้างพอสมควร
12. สามารถกระตุ้นให้นิสิตสนใจเรียน
13. วางตัวเหมาะสมเป็นที่เคารพเชื่อถือของผู้พบเห็นและเป็นตัวอย่างที่ดีของนิสิต
14. ตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะสอน และตรงต่อเวลา
15. พุดตัง ชัดเจน เข้าใจง่ายไม่วกวน และมีจังหวะในการพูดดี

จะเห็นได้ว่า ลักษณะครูที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในทัศนะของใครก็จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่ง ทวีป อภิสัทธ ได้กล่าวว่า เป็นเพราะลักษณะของครูที่ดีนั้น เป็นสัจธรรมประการหนึ่ง ซึ่งหากคิดกันด้วย เหตุผลและปัญญาแล้วจะเป็นไปในแนวเดียวกันทั้งสิ้น ดังที่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดง ลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ครูดีนั้นเปรียบได้ดังกัลยาณมิตร ผู้ที่ดำรงตนอยู่ในฝ่ายข้างดีมีจิตมุ่งในสิ่งที่เป็น ประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติประจำตน ดังนี้

1. มีคุณสมบัติเป็นที่รัก
2. มีคุณสมบัติเป็นที่เคารพ
3. มีคุณสมบัติเป็นที่น่าสรรเสริญ
4. เป็นผู้สามารถว่ากล่าวตักเตือน

5. เป็นผู้ดกกลั่นต่อถ้อยคำต่ำ ๆ สูงได้
6. เป็นผู้สามารถชี้แจงถ้อยคำที่สับสน ลุ่มลึกได้
7. เป็นผู้ที่ไม่แนะนำในสิ่งที่ไม่ควร
8. เป็นผู้มักน้อยสันโดษ
9. เป็นผู้เพียรพยายามในการปฏิบัติทั้งที่เป็นประโยชน์แก่ตนและประโยชน์ผู้อื่น และพยายามชักจูงแนะนำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์

10. เป็นผู้มั่งคั่งตั้งมั่นในทางที่ดี
 11. เป็นผู้มั่งใจดีใจมั่นคง
 12. เป็นผู้รู้แจ้งชัด ไม่วิปริตผิดเพี้ยน คือ รู้สิ่งที่เป็นประโยชน์และโทษตามความเป็นจริง
- นอกจากนี้ ทวีป อภิสิทธิ์ (2539 : 179 -180) ได้รวบรวมพฤติกรรมของครูที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ตั้งตัวอยู่เสมอ
2. สนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้น
3. ร่าเริงแจ่มใส
4. ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดหวังง่าย
5. มีอารมณ์ขัน
6. ไม่ลำเอียงไม่สนใจเฉพาะคนใดคนหนึ่ง
7. มีความอดทน
8. แสดงความเข้าใจแก่นักเรียน
9. แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน
10. ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่ากับปัญหาการเรียน
11. ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี
12. ยอมรับนักเรียนว่าสามารถทำงานยาก ๆ ได้
13. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
14. ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนมากที่สุด
15. เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
16. มีการยืดหยุ่นถ้าสอนไม่เป็นไปตามแผน
17. ยอมรับความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
18. ใช้อุปกรณ์การสอนเหมาะสมกระตุ้นให้สนใจการเรียน
19. ชี้แนะทางการเรียนแจ่มแจ้งมีการสาธิตอธิบาย
20. ให้คำชี้แจงแจ่มแจ้ง
21. สนับสนุนให้ทำงานเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และประเมินผลด้วยตนเอง
22. มีระเบียบวินัยดี
23. ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

คุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาบัญชี

บรรจง อภิตกุล (2533 : 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาบัญชี ไว้ดังนี้

1. มีความรู้ทางวิชาการบัญชีอย่างดี
2. มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง ซึ่งหมายถึง มีหลักและวิธีสอนอันเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง
3. มีวิญญานของความเป็นครู
4. มีสังกะวัตตุสี่ อันได้แก่ ทาน (การให้) ปิยะวาจา (เจรจาด้วยถ้อยคำอันไพเราะ) อัตตะจริยา (การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ) สมานัตตา (เสมอต้นเสมอปลาย) และพรหมวิหารสี่ อันได้แก่ มีความเมตตา (ความปรารถนาให้เขาเป็นสุข) กรุณา (ความปรารถนาให้เขาพ้นทุกข์) มุทิตา (ความยินดีในลาภยศสรรเสริญสุขของผู้อื่น) และอุเบกขา (การวางเฉย)

จรรยาตรี มาติกลโกวิท (2539 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าครูผู้สอนวิชาบัญชีจะประสบความสำเร็จได้ครูต้อง

1. มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการสอน มีความเชื่อในคุณค่าของการศึกษา
2. เป็นผู้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอน
3. มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ คือ ครูควรเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน เช่น การสอนแบบสาธิต เป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในการสอนวิชาบัญชี

4. มีทักษะการสื่อสารที่ดี
5. สามารถควบคุมชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. รู้จักพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ครูต้องเฝ้าหาความรู้ สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรอาชีพอยู่เสมอ

จากทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับผู้สอนที่ตนเองพึงพอใจ สรุปได้ว่า ผู้สอนที่มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาจะมีผลจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจ และตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรม ดังที่ ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียนพลับ (2537 : 38) กล่าวว่าบุคลิกภาพและความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักเลือกและปรับปรุงเทคนิคและวิธีสอนให้เหมาะสม มิใช่มีวิธีการสอนแต่เพียงอย่างเดียวตลอดไป ควรดัดแปลง แก้ไขวิธีสอนโดยใช้หลาย ๆ วิธีจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจไม่เกิดความเบื่อหน่าย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า บุคลากรที่มีความสำคัญในสถาบันการศึกษา คือ ครูผู้สอน นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดีแล้ว ครูจะต้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ มีวิญญานของความเป็นครูและมีสังกะวัตตุสี่อีกด้วย

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

เสาวนีย์ ลิกขานันท์ (2528 : 51 - 58) ได้กล่าวถึงระบบการเรียนการสอนประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ประการ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนนั้นต้องการที่จะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จอะไรบ้าง
2. การเรียนรู้ในการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 ควรมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
 - 2.2 กิจกรรมเหล่านั้นควรจัดในรูปแบบใด
 - 2.3 ควรจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกิจกรรมการเรียนอย่างไร

2.4 ต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง

3. การประเมินผลการเรียนการสอนจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์และบรรลุเพียงใด มีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนนั้น หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทั้งควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

วิธีการสอน

เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดขั้นตอน วิธีการแนะแนวทางการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

1. ความหมายของการสอน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

กูด (Good. 1973 : 588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอน คือ การให้การศึกษากับผู้เรียน ในสถานศึกษา และการสอน คือ การจัดสถานการณ์สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ง่าย

นอกจากนี้ ละเมียด ลิมอักษร (2516 : 4 - 7) สรุปความหมายของการสอนจากแนวความคิด ของนักการศึกษาคนสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้

การสอน คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

การสอน คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

การสอน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

การสอน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. รูปแบบของการสอน

นักวิชาการต่างประเทศ โปพแฮม และเบคเกอร์ (Popham and Baker. 1970 : 7 - 8) กล่าวว่า การสอนของครูนั้นไม่ว่าจะสอนอย่างไร หรือมุ่งทำอะไรก็ย่อมจะต้องมีรูปแบบของการสอนทั้งสิ้น รูปแบบของการสอนโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 รูปแบบของการสอนโดยอิงแนวทาง เป็นแบบการสอนที่ผู้สอนจะเตรียมการสอนโดย กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนว่าในชั่วโมงที่ตนจะต้องสอนนั้น จะต้องทำอะไร วิธีการสอนเป็น แบบใด จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตร กำหนด

2.2 รูปแบบของการสอนโดยอิงเป้าหมาย เป็นรูปแบบการสอนที่ครูยึดจุดมุ่งหมายของการ สอนเป็นหลักแล้วดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

3. ลักษณะการสอนที่ดี

ปรีชา เสรษฐิธร (ม.ป.ป. : 72 - 73) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดี เป็นการสอนที่ไม่ถือ หลักการเป็นบรรทัดฐานตายตัว แต่คำนึงถึงความเหมาะสม การสอนโดยมีความมุ่งหมายที่แน่นอนยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักมั่นคงปลอดภัยในการเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติช่วยให้ผู้เรียนใช้การสังเกต พิจารณา ค้นคว้าหาเหตุผล และสอนให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน

ในเรื่องเกี่ยวกับการสอนที่ดีนั้น ทองทิพย์ วรรณพันธ์ และคณะ (2520 : 8) ได้กล่าวว่าการสอนที่ดีมีลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้ ดังนี้

1. การสอนที่ดีจะไม่ถือเอาหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัว แต่จะมีการยืดหยุ่นหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน
 2. การสอนที่ดีจะต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า คือ มีการศึกษาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน ทำบันทึกการสอน จัดหาสื่อการเรียนการสอนไว้ก่อนที่จะทำการสอน
 3. การสอนที่ดีจะต้องยึดถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คือ ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม
 4. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่让孩子ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง คือ 让孩子ได้เรียนโดยการกระทำ
 5. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ส่งเสริมความเจริญของร่างกายให้แก่เด็ก ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
 6. การสอนที่ดีจะต้องสอนให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย คือ สอนให้รู้จักเคารพนับถือผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกัน และประสานงานกันได้ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและมีเหตุผล
- นอกจากนี้ ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียนพลับ (2537 : 52) ได้กล่าวถึงหลักการสอนทั่วไปไว้ดังนี้

1. สอนให้เด็กได้เรียนจากการกระทำได้รับประสบการณ์ตรงมากที่สุด
2. สอนจากสิ่งง่ายไปหายาก
3. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม
4. สอนโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กวัยต่าง ๆ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. สอนให้รู้จักจุดมุ่งหมายของการเรียนและการแก้ปัญหา
6. สอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไปหาสิ่งที่ไกลตัว
7. สอนให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
8. สอนให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
9. สอนโดยมุ่งให้เด็กได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติ
10. สอนโดยครูเตรียมการสอน มีเทคนิค วิธีสอนหลายรูปแบบ และใช้สื่อการเรียนอุปกรณ์และเครื่องช่วยสอน

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ ไว้ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. 2543 : 8)

1. จัดกระบวนการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพของตนเอง
2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ฝึกกระบวนการคิด ฝึกปฏิบัติ และฝึกปรับปรุง สามารถเผชิญกับสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิด ปฏิบัติ และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้ผู้เรียนทำได้โดยคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5. จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ผู้เรียนมีสิทธิ์ได้รับการพัฒนาจนเต็มขีดความสามารถ โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเข้าช่วยเป็นผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

วิธีการสอนวิชาบัญชี

วิชาบัญชีเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่าง ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ และจำเป็นต้องอาศัยเทคนิค วิธีการตลอดจนศิลปอย่างมากมาย รวมทั้งนำเอาหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อาจารย์มาช่วยในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังที่นักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

บรรจง อภิรติกุล (2533 : 9) ได้กล่าวว่า วิธีการสอนวิชาบัญชี หมายถึง แบบหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของครู เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจวิชาบัญชีและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อวิชาบัญชีตามลำดับขั้นในเรื่องที่ครูจะสอน ซึ่งวิธีการถ่ายทอดความรู้นี้มีหลายแบบหลายวิธีด้วย ซึ่งครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัย โอกาสและสิ่งแวดล้อมตามสถานการณ์นั้น ๆ

ความสำคัญของการสอนวิชาบัญชี

บรรจง อภิรติกุล (2533 : 19 - 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนวิชาบัญชี มีดังนี้

1. สร้างทักษะให้เกิดแก่ผู้เรียน
2. สร้างทัศนคติที่ดี
3. สร้างความเข้าใจขั้นพื้นฐานวิชาบัญชีให้แก่ผู้เรียน
4. สามารถนำความรู้ทางการบัญชีไปประยุกต์ใช้
5. สามารถนำความรู้ทางการบัญชีไปชีวิตประจำวันได้
6. สามารถนำไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาการบัญชีขั้นสูงได้

ลักษณะของการสอนที่ดีในวิชาบัญชี

การสอนวิชาบัญชีนั้นเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่างจำเป็นจะต้องอาศัยเทคนิค วิธีการ ตลอดจนศิลปอย่างมากมาย รวมทั้งนำเอาหลักจิตวิทยาของการเรียนรู้อาจารย์มาประกอบด้วย ดังนี้

1. ระบุนิยามและความมุ่งหมายของบทเรียน
2. จูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจใคร่จะเรียนในบทเรียนนั้น ๆ
3. ดำเนินถึงผู้เรียนในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. อธิบายความหมายของคำหรือข้อความใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่ทราบมาก่อน
5. ยกตัวอย่างเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันอย่างง่าย ๆ ประกอบคำอธิบาย
6. มีการโยงบทเรียนที่กำลังสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนอื่นหรืองานที่จะปฏิบัติ
7. การใช้อุปกรณ์การสอนได้คล่องแคล่วและเป็นผลดี

8. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกับครูอย่างจริงจัง
9. รู้จักใช้คำถามได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา
10. ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สอนและปรับทิศทางในการให้การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนได้ลงเอยด้วยดี

11. เปลี่ยนระบบวิธีการสอนอยู่เสมอเพื่อให้การสอนได้ผล
12. สรุปบทเรียนที่สอน
13. กำหนดงานให้ผู้เรียนอย่างรัดกุม
14. รักษาระดับความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ด้วยเวลา
15. เสียงที่ใช้ในการสอนจะต้องชัดเจน ชวนฟัง
16. การใช้ภาษาหรือคำพูดให้สุภาพและเหมาะสม
17. ลักษณะท่าทางและการทรงตัวที่ดี
18. มีความคิดริเริ่มหรือกระตือรือร้นในการสอน
19. เอาใจใส่และช่วยเหลือผู้เรียนอยู่เสมอ
20. การแต่งกาย สะอาด เรียบร้อยและสุภาพ
21. รักษาระเบียบวินัยของชั้นเรียน
22. รู้จักวิธีวัดผลจนได้ผลจริง ๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดประสบการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน

สมิตร คุณานุกร (2523 : 137) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอนย่อมแตกต่างกันตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม

สัจด์ อุทรานันท์ (2526 : 64 - 67) กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประเภท คือ

1. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยชักนำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะ เรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนนำมาสอน ได้แก่ การเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียน การสร้างความสนใจ
2. กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการให้ความรู้หรือฝึกให้เกิดทักษะ หรือสร้างเจตคติตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการสอน เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทั้งชั้นได้เรียนพร้อม ๆ กัน
3. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ เป็นการให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกซ้อมเพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมาแล้วให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมสร้างเสริมทักษะทำได้โดยการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด หรือทำงานตามที่ครูมอบหมาย
4. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนดีขึ้นและจดจำได้นาน หรือช่วยให้การเรียนการสอนในครั้งต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ การสรุปบททวน และการส่งงาน

กิจกรรมการสอนวิชาบัญชี

บรรจง อภิรติกุล (2533 : 28 - 29) ให้ความเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนบัญชีจะต้องเรียนด้วยการปฏิบัติ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) ครูผู้สอนควรมีวิธีสอนโดยอธิบายเนื้อเรื่องที่สอนให้เข้าใจ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนใช้เวลาพอสมควรสำหรับการสอนเรื่องหนึ่ง ๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหาหรือโจทย์ที่ทำแบบฝึกหัด ครูผู้สอนควรมีสมุดบันทึกสำหรับแนวคิดวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนทางการบัญชีเน้นการเรียนด้วยการปฏิบัติให้มาก การเรียนการสอนวิชาชีพเน้นหนักการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญในการที่จะออกไปประกอบอาชีพ โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสายวิชาบริหารธุรกิจให้โอกาสผู้เรียนได้ออกไปฝึกงานในกิจการธุรกิจตามแหล่งประกอบการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระบบของงานรวมทั้งพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานตามสภาพและสถานการณ์ที่เป็นจริง

กล่าวโดยสรุป วิธีสอนและกิจกรรมการสอน ก็คือ วิธีการที่ผู้สอนจะนำความรู้และจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน แบ่งเป็น

1. วิธีสอน เช่น ครูต้องใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การสอน การตัดสินใจของครูแต่ละคน ที่จะเลือกวิธีสอนวิธีใดให้เหมาะสมกับการสอนในบทเรียนหรือเนื้อหานั้น ๆ
2. กิจกรรมการสอน คือ จัดกิจกรรมการสอนโดยเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะ ความชำนาญ ฝึกการแก้ปัญหา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพในอนาคต

วิธีการสอนของครู ถือได้ว่าเป็นปัจจัยจูงใจภายนอกที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสร้างความสนใจของเด็กให้สนใจ และตั้งใจเรียน ซึ่งผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการเรียนรู้จะสามารถกำหนดวิธีการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์และมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด

การจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการบัญชีในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นวิชาที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สื่อการเรียนการสอน

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

บราวน์ และคนอื่น (Brown & others. 1973 : 584) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน ได้แก่ จำพวกอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งนี้มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น เช่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การทดลอง ตลอดจนการสัมภาษณ์ เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (อุไรวรรณ ไทรชมภู. 2542 : 2 ; อ้างอิงจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525) ได้กล่าวถึง ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่าทำการติดต่อให้ถึงกันหรือชักนำให้รู้จักกัน ถ้าเป็นคำนาม หมายถึง สิ่งทำการติดต่อให้ถึงกันหรือชักนำให้รู้จักกัน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 80) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 83) ให้ความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ย่อยยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิด รวบรวมข้อในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน
3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น
5. ช่วยเสริมสร้างลักษณะที่ดีในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น
6. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

ศิริพงศ์ พยอมแย้ม (2533 : 72) ได้จัดแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอน โดยยึดหลักมิติ (Dimensions) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อ 3 มิติ แบ่งเป็น
 - 1.1 สื่อ 3 มิติ ชนิดเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคล การสาธิต นาฏการ ฯลฯ
 - 1.2 สื่อ 3 มิติ ชนิดนิ่ง ได้แก่ ของจริง ของจำลอง ฯลฯ
2. สื่อ 2 มิติ แบ่งเป็น
 - 2.1 สื่อ 2 มิติ ชนิดเคลื่อนไหว ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฯลฯ
 - 2.2 สื่อ 2 มิติ ชนิดนิ่ง ได้แก่ รูปภาพ ภาพนิ่ง แผนที่ กระดานดำ ฯลฯ
3. สื่อไร้มิติ ได้แก่ ภาษาพูด เสียงเพลง ฯลฯ

คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน

เป็รื่อง กุมุท และ ครรชิต อัดถากร (2515 : 83) ได้กล่าวถึง คุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้มีคุณภาพการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เพราะการเรียนมีความจริงจัง
2. ช่วยให้นักเรียนรู้ได้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ทำอะไรเป็นเร็วและดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา ในขบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบาก โดยการช่วยแก้ปัญหา หรือข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
7. ช่วยให้นักเรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้นและสอบได้มากขึ้น

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ (2544 : 10) กล่าวว่า ไม่ว่ายุคใดสมัยใด สื่อการเรียนการสอนย่อมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เสมอ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สนับสนุนให้ผู้สอนในการจัดสื่อการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ให้การผลิตสื่อทุกประเภทพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้สอนจะต้องจัดหาสื่อที่หลากหลาย สื่อที่ผู้เรียนจับต้องได้โดยตรง ไม่ใช่สื่อที่ครูใช้แต่เพียงผู้เดียว เป็นสื่อที่ผู้เรียนจะต้องค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าเป็นสื่อที่ครูคอยบอกคอยป้อนให้ตลอดเวลา เป็นสื่อที่เรียนรู้ได้ดี เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วิธีการเลือกสื่อการเรียนการสอน

วาสนา ชาวหา (2533 : 17) ได้กล่าวถึงวิธีการเลือกสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ (Efficiency) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์
2. ประสิทธิภาพ (Productivity) ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในรายวิชาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

3. ประหยัด (Economy) ต้องพิจารณาในเรื่องของการลงทุนที่คุ้มค่าทั้งด้านทุนทรัพย์ แรงงาน และระยะเวลาในการใช้งาน

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 49) ได้กล่าวถึงการเลือกสื่อการเรียนการสอนว่า อาจใช้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ ดังนี้

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
2. ตรงกับเนื้อหา
3. น่าสนใจ
4. เหมาะกับวัยผู้เรียน
5. สะดวกต่อการใช้และการเก็บรักษา

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์ (2521 : 6) ได้กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ควรทำต่อจากการวัดผลและวินิจฉัยตัดสินสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

สุนทร จันทศรี (2530 : 155) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพ หรือลักษณะของสิ่งที่วัดนั้น แล้วจึงนำผลที่ได้มานิพนธ์ ตีราคา ให้คุณค่าตัดสินว่ามีคุณภาพมาก น้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่า การประเมินผล

ประโยชน์ของการวัดผลและประเมินผล

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์ (2526 : 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลประเมินผล ดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้ทราบสภาพภาพของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น
3. เพื่อช่วยในการแบ่งนักเรียนตามลำดับความสามารถและสะดวกในการจัดกลุ่ม
4. เพื่อให้สามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนและการสอนของครูได้
5. เพื่อช่วยให้สามารถวินิจฉัยและทำนายผลการเรียนการสอนได้
6. ช่วยให้ผู้สามารถให้คะแนนนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
7. เพื่อใช้เป็นวิธีหนึ่งของการเรียนการสอน โดยสร้างสถานการณ์อย่างหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนได้ทดลองความสามารถอย่างเต็มที่

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 199) แบ่งกระบวนการประเมินผลออกเป็น ดังนี้

1. การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม การประเมินผลแบบนี้เชื่อว่าบุคคลมีความแตกต่างกัน ฉะนั้น การประเมินผลแบบนี้จึงยึดถือคนส่วนใหญ่หรือกลุ่มใหญ่ในการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากคะแนนของแต่ละคนกับคะแนนของคนอื่นภายในกลุ่ม

2. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ถือว่าเนื้อหาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ ดังนั้น ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ให้ได้เกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว คือ ร้อยละ 80 ของเนื้อหาที่ ได้เรียนรู้

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนมิได้เน้นการสอบไล่ปลายปีเป็นสำคัญ แต่ต้องการให้ผู้สอนประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดปี นั่นคือ ต้องการประเมินผลการเรียนเพื่อให้รู้ว่า ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีวินัย และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่เพียงใด มากกว่าการสามารถตอบคำถามได้ และในการที่พยายามให้ผู้สอนเป็นผู้สอนเองก็เพื่อจะให้ผู้สอนเห็นว่าไม่ จำเป็นต้องสอบเพื่อสอบ แต่จะสอนเพื่อให้เรียนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและ สังคม นั้น ๆ (กรมวิชาการ. 2532 : 13)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมพงษ์ อุดมโชติทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนวิชา อาชีวพุทธกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาอาชีวพุทธกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยที่นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจในการเรียน วิชาอาชีวพุทธกิจด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวม และ รายด้านอยู่ในระดับมาก

ทรงสมร คชเลิศ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ชั้นปีที่ 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน

การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจ ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการ เลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และโดยรวม แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัตนา ประเสริฐศรี.(2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียน การสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน เพื่อเปรียบเทียบ ปัญหาการเรียนของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ รอบการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาใน ระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน มีปัญหาในระดับน้อย นักศึกษาที่มีเพศ และรอบการเรียนต่าง กัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรพล เย็นเจริญ (2543 : 47) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียน ด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก และพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านครูผู้สอนสูงกว่าทุกด้าน

สุรีย์ มาเกิด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนินธนบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านวัดผลประเมินผล ด้านผู้เรียน และ เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ

นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนิดา จันทรธีรยุทธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียน การสอน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก นิสิตที่เพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตที่ชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วางเดือน ผ่องแผ้ว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพิชญการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตาม ระดับชั้นปี พื้นฐานความรู้เดิม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษา ที่ระดับชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน นักศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่วนด้านผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

เอดส์ทีน ไพเตอร์ โจฮันส์ (Eksteen, Pieter Johannes. 1994 : 19) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ ปัญหาการเรียนหลักสูตรเทคนิคศึกษา (แอฟริกัน) ของนักเรียนระดับ 6 พบว่าหลักสูตรเทคนิคศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาท้องถิ่นนั้น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากถึงร้อยละ 70

ปัญหาการเรียนส่วนมากเกิดจากการขาดทักษะในการอ่าน วิธีการคำนวณในวิชาคณิตศาสตร์และ มีนิสัยในการเรียนที่ไม่สู้ดีพอ นักเรียนจำนวนมากที่มาศึกษาในหลักสูตรเทคนิคศึกษา มีสาเหตุมาจากมี ประวัติทางการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การที่มีวิธีการวัดผลที่ผิดในหลักสูตรเทคนิคศึกษา จึงทำให้นักเรียนประสบปัญหาอย่างมากในวิชานั้น ๆ ซึ่งได้คาดหวังผู้เรียนไว้สูงโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และการวาดภาพเชิงเทคนิค

นอกจากนั้น ยังไม่พบความแตกต่างของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรเทคนิคศึกษาหรือหลักสูตร สามัญโดยเฉพาะในด้านสติปัญญา หรือด้านทัศนคติ อันที่จริงนักเรียนที่เรียนในวิชาของหลักสูตรสามัญ ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยทางสติปัญญาสูงกว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตรเทคนิคศึกษา นักเรียนที่เรียนในหลักสูตร เทคนิคศึกษา จะมีความสามารถในการทำงานในเชิงปฏิบัติดีกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ดังนี้ โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 40 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 28 คน รวม 68 คน และโรงเรียนธัญบุรี นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 43 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 29 คน รวม 72 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ในแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมาก	ให้	4 คะแนน
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3 คะแนน
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อย	ให้	2 คะแนน
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ และ โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2545 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับงานวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร จำนวน 12 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 14 ข้อ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 16 ข้อ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้
 - 5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 5.2 อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 5.3 อาจารย์ลำสัน เลิศกุลประหยัด อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. นำแบบสอบถามหลังจากได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และปรับปรุงข้อคำถามได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร จำนวน 11 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 14 ข้อ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 16 ข้อ รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ
7. ติดต่อกำหนดหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัย เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมธานีวิทยาคม จังหวัดอ่างทอง โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 52 คน มีนักเรียนตอบสมบูรณ์ครบถ้วนทั้งฉบับ จำนวน 52 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 และคัดเลือกข้อคำถามได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 14 ข้อ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 16 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ
8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ และโรงเรียนธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ หัวหน้าหมวดวิชาพาณิชยกรรม / ธุรกิจ เพื่อนัดหมายวัน และเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 โรงเรียน
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 140 ฉบับ ไปอธิบายและชี้แจงการตอบแบบสอบถามต่อนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 โรงเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 24 - 27 กุมภาพันธ์ 2546 ได้รับความร่วมมือตอบแบบสอบถามกลับคืน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC (Statistical Package for Social Sciences / Personal Computer Plus) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม รายด้าน และรายข้อ จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีน้อยที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีมาก
 - ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีมากที่สุด
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม จำแนกตามระดับชั้นปีที่เรียน โดยใช้สถิติค่าที (t - test)
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตาม ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls)

5. ประมวลผลความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยนำเสนอเป็นความถี่จากข้อคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด ในแบบสอบถาม ตอนที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีการของการแจกแจงที (t - distribution) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำ

S_H^2, S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

n_H, n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ α - Coefficient โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test เพื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2)

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้ t - test ในกรณี

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้ t - test ในกรณี

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 236)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F - Distribution
	MSb	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MSw	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls method)

$$q = \frac{\bar{X}_{\max} - \bar{X}_{\min}}{\sqrt{\frac{MS_w}{n}}}$$

เมื่อ	$\bar{X}_{\max}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีค่าสูง
	$\bar{X}_{\min}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีค่าต่ำ
	MS_w	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตาม ชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 4 ประมวลผลความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเสนอเป็นความถี่ จากข้อคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับชั้นปี		
ปวช.2	83	59.3
ปวช.3	57	40.7
รวม	140	100.0
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 (ต่ำ)	27	19.3
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50 (ปานกลาง)	52	37.1
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 4.00 (สูง)	61	43.6
รวม	140	100.0
3. อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	16	11.4
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	30	21.4
รับจ้าง	94	67.2
รวม	140	100.0
4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	83	59.3
10,000 - 20,000 บาท	44	31.4
20,001 - 30,000 บาท	9	6.4
สูงกว่า 30,000 บาท	4	2.9
รวม	140	100.0

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 140 คน (ร้อยละ 100) จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า มากสุดเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน (ร้อยละ 59.3) รองลงมาศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำนวน 57 คน (ร้อยละ 40.7)

จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มากสุดเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 61 คน (ร้อยละ 43.6) รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 52 คน (ร้อยละ 37.1) และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 27 คน (ร้อยละ 19.3) ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า มากสุด คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 94 คน (ร้อยละ 67.1) รองลงมา คือ ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 30 คน (ร้อยละ 21.4) และรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 11.4) ตามลำดับ

จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า มากสุด คือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 83 คน (ร้อยละ 59.3) รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 44 คน (ร้อยละ 31.4) รายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 6.4) และรายได้สูงกว่า 30,000 บาท จำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังแสดงตาราง 2 - 9

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตร	3.65	0.48	มาก
ด้านครูผู้สอน	3.52	0.61	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.40	0.63	ปานกลาง
รวม	3.52	0.52	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 3.65$) และ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.52$) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.40$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตร			
1. หลักสูตรการเรียนวิชาบัญชีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน	3.75	0.71	มาก
2. จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเวลาเรียน และเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	3.54	0.75	มาก
3. การจัดลำดับการเรียนรายวิชามีความต่อเนื่องของเนื้อหาการเรียนการสอนของแต่ละวิชา	3.64	0.73	มาก
4. การกำหนดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	3.57	0.66	มาก
5. เนื้อหารายวิชาที่เรียนน่าสนใจ ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	3.49	0.75	ปานกลาง
6. การจัดลำดับรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาพื้นฐานของแต่ละภาคเรียน	3.68	0.71	มาก
7. ความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของแต่ละภาคเรียน	3.49	0.83	ปานกลาง
8. ความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนทั้งภาควิชาทฤษฎีและปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการฝึกงานในสถานประกอบการ	3.71	0.79	มาก
9. หลักสูตรวิชาการบัญชีครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพพนักงานบัญชีหรือใช้ศึกษาต่อในระดับสูง	3.93	0.77	มาก
10. การเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา	3.70	0.74	มาก
รวม	3.65	0.48	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านหลักสูตร โดยรวม ($\bar{X} = 3.65$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามอันดับแรก คือ หลักสูตรวิชาการบัญชีครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพพนักงานบัญชีหรือใช้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$) หลักสูตรการเรียนวิชาบัญชีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.75$) และ ความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนทั้งภาควิชาทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในการฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{X} = 3.71$) อยู่ในระดับมาก สำหรับความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.49$) และ เนื้อหารายวิชาที่เรียนน่าสนใจ ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.49$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านครูผู้สอน เป็นรายข้อ

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านครูผู้สอน			
1. ครูเข้าสอนและเลิกตรงเวลา	3.42	0.76	ปานกลาง
2. ครูสอนโดยใช้วิธีการแบบใหม่ๆ และปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ	3.41	0.91	ปานกลาง
3. ครูใช้วาจาสุภาพขณะสอน	3.45	0.81	ปานกลาง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.59	0.83	มาก
5. ครูสามารถจูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน	3.42	0.95	ปานกลาง
6. รายวิชาที่สอนตรงกับความรู้ความสามารถของครู	3.84	0.88	มาก
7. การถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอน	3.67	0.96	มาก
8. การรับฟังความคิดเห็นและการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งในและนอกเวลา	3.41	0.97	ปานกลาง
9. ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจ และเอาใจใส่นักเรียน	3.36	0.99	ปานกลาง
10. ครูสามารถอภิปราย ตอบปัญหา และแก้ไขปัญหาวิชาที่สอนได้อย่างชัดเจน	3.59	0.90	มาก
11. ครูสอดแทรกการสอนคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างสอน	3.18	0.92	ปานกลาง
12. ครูมีความมั่นคงทางอารมณ์และมีเหตุผลในการตัดสินปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน	3.38	0.87	ปานกลาง
13. ครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน	3.64	0.88	มาก
14. การวางตัวที่เหมาะสมของครูผู้สอน	3.91	0.83	มาก
รวม	3.52	0.61	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านครูผู้สอน โดยรวม ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 6 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามอันดับแรก คือ การวางตัวที่เหมาะสมของครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.91$) รายวิชาที่สอนตรงกับความรู้ความสามารถของครู ($\bar{X} = 3.84$) และการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.67$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนที่เหลือจำนวน 8 ข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
1. จัดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการเรียนการสอน	3.69	0.90	มาก
2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	3.54	0.91	มาก
3. ครูจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	3.34	1.04	ปานกลาง
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน	3.19	0.91	ปานกลาง
5. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ทักษะศึกษา ดูงาน	2.76	1.15	ปานกลาง
6. ครูเลือกใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	3.54	0.84	มาก
7. ครูใช้วิธีสอนตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา	3.54	0.89	มาก
8. ครูกระตุ้น ชมเชย สนับสนุน ให้กำลังใจนักเรียนขณะทำการเรียนการสอน	3.32	0.95	ปานกลาง
9. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.36	0.87	ปานกลาง
10. จำนวนเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.04	1.03	ปานกลาง
11. ห้องสมุดมีหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ	3.34	1.04	ปานกลาง
12. มีเกณฑ์ที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรายวิชา	3.49	0.96	ปานกลาง
13. ครูใช้วิธีการประเมินผลหลากหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบ การเขียนรายงาน การสังเกต การอภิปราย และการปฏิบัติ	3.76	0.93	มาก
14. ครูชี้แจงเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มสอน	3.45	0.95	ปานกลาง
15. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลการประเมินผลในแต่ละครั้ง	3.49	0.91	ปานกลาง
16. ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	3.53	0.88	มาก
รวม	3.40	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม ($\bar{X} = 3.40$) อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 6 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสามอันดับแรก คือ ครูใช้วิธีการประเมินผลหลากหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบ การเขียนรายงาน การสังเกต การอภิปราย และการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.76$) แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.69$) และ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.54$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนที่เหลือจำนวน 10 ข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามชั้นปีที่เรียน เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	ปวช. 2		ปวช. 3	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.58	0.45	3.76	0.52
ด้านครูผู้สอน	3.54	0.57	3.50	0.67
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.44	0.53	3.33	0.74
รวม	3.52	0.46	3.53	0.60

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียน ปวช. 2 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54 - 3.58$) ยกเว้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.44$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียน ปวช. 3 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.53$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50 - 3.76$) ยกเว้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำ		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลาง		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.45	0.40	3.58	0.51	3.79	0.45
ด้านครูผู้สอน	3.13	0.62	3.52	0.58	3.70	0.56
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.02	0.71	3.35	0.60	3.60	0.53
รวม	3.20	0.51	3.48	0.51	3.70	0.46

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.20$) และทุกด้าน ($\bar{X} = 3.02 - 3.45$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.48$) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52 - 3.58$) ยกเว้นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.35$) อยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.70$) และทุกด้าน ($\bar{X} = 3.60 - 3.79$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.78	0.49	3.75	0.44	3.60	0.49
ด้านครูผู้สอน	3.81	0.64	3.71	0.45	3.41	0.63
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.52	0.63	3.55	0.48	3.33	0.66
รวม	3.70	0.51	3.67	0.41	3.44	0.54

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีโดยรวม ($\bar{X} = 3.70$) และทุกด้าน ($\bar{X} = 3.52 - 3.81$) อยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม ($\bar{X} = 3.67$) และทุกด้าน ($\bar{X} = 3.55 - 3.75$) อยู่ในระดับมาก และนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม ($\bar{X} = 3.44$) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.41$) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว เป็นรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000 - 20,000 บาท		20,001 - 30,000 บาท		สูงกว่า 30,000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านหลักสูตร	3.63	0.48	3.66	0.47	3.67	0.59	3.90	0.61
ด้านครูผู้สอน	3.53	0.65	3.47	0.52	3.52	0.68	3.86	0.75
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.38	0.68	3.38	0.54	3.46	0.61	3.78	0.65
รวม	3.51	0.55	3.50	0.43	3.55	0.59	3.85	0.62

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม ($\bar{X} = 3.51$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53 - 3.63$) ยกเว้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.38$) อยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้ 10,000 - 20,000 บาท มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 3.66$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.47$) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.38$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

นักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52 - 3.67$) ยกเว้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.46$) อยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม ($\bar{X} = 3.85$) และทุกด้าน ($\bar{X} = 3.78 - 3.90$) อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ดังแสดงตาราง 10 - 19

3.1 เปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ว่านักเรียนที่ชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามชั้นปีที่เรียน โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	ปวช. 2 (N = 83)		ปวช. 3 (N = 57)		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านหลักสูตร	3.58	0.45	3.76	0.52	-2.19*	.030
ด้านครูผู้สอน	3.54	0.57	3.50	0.67	0.36	.723
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.44	0.53	3.33	0.74	0.96	.337
รวม	3.52	0.46	3.53	0.60	-0.11	.916

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 และ ปวช. 3 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 มีความพึงพอใจในการเรียนน้อยกว่า ปวช. 3 ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F Prob.
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.54	1.27	5.86*	0.0036
	ภายในกลุ่ม	137	29.67	0.22		
	รวม	139	32.21			
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.05	3.02	8.99*	0.0002
	ภายในกลุ่ม	137	46.06	0.34		
	รวม	139	52.11			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.53	3.26	9.29*	0.0002
	ภายในกลุ่ม	137	48.11	0.35		
	รวม	139	54.63			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.76	2.38	10.03*	0.0001
	ภายในกลุ่ม	137	32.49	0.24		
	รวม	139	37.25			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและ รายด้าน แตกต่างกันในรายคู่ใดบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls) ดังตาราง 12 - 15

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียน กลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตาม ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวม เป็นรายคู่

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.00 3.20	2.00 - 2.50 3.48	2.51 - 4.00 3.70
ต่ำกว่า 2.00 (ต่ำ)	3.20	-		
2.00 - 2.50 (ปานกลาง)	3.48	0.28*	-	
2.51 - 4.00 (สูง)	3.70	0.50*	0.22*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05. โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตร เป็นรายคู่

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.00 3.45	2.00 - 2.50 3.58	2.51 - 4.00 3.79
ต่ำกว่า 2.00 (ต่ำ)	3.45	-		
2.00 - 2.50 (ปานกลาง)	3.58	0.13	-	
2.51 - 4.00 (สูง)	3.79	0.34*	0.21*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง สำหรับคู่อื่นมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านครูผู้สอน เป็นรายคู่

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.00 3.13	2.00 - 2.50 3.52	2.51 - 4.00 3.70
ต่ำกว่า 2.00 (ต่ำ)	3.13	-		
2.00 - 2.50 (ปานกลาง)	3.52	0.39*	-	
2.51 - 4.00 (สูง)	3.70	0.57*	0.18	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับคู่อื่น มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายคู่

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.00 3.02	2.00 - 2.50 3.35	2.51 - 4.00 3.60
ต่ำกว่า 2.00 (ต่ำ)	3.02	-		
2.00 - 2.50 (ปานกลาง)	3.35	0.33*	-	
2.51 - 4.00 (สูง)	3.60	0.58*	0.25*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

3.3 เปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F Prob.
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.78	0.172
	ภายในกลุ่ม	137	31.39	0.23		
	รวม	139	32.21			
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.61	1.80	5.09*	0.007
	ภายในกลุ่ม	137	48.50	0.35		
	รวม	139	52.11			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.41	0.71	1.82	0.166
	ภายในกลุ่ม	137	53.22	0.39		
	รวม	139	54.63			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.75	0.87	3.38*	0.037
	ภายในกลุ่ม	137	35.50	0.26		
	รวม	139	37.25			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม และ ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls) ดังตาราง 17 - 18

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวม เป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับจ้าง 3.44	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว 3.67	รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ 3.70
รับจ้าง	3.44	-		
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	3.67	0.23*	-	
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.70	0.26	0.03	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว กับ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง สำหรับคู่อื่น ๆ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านครูผู้สอน เป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับจ้าง 3.41	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว 3.71	รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ 3.81
รับจ้าง	3.41	-		
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	3.71	0.30*	-	
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.81	0.40*	0.10	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว กับ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง สำหรับคู่อื่น มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F Prob.
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.30	0.10	0.42	0.73
	ภายในกลุ่ม	136	31.91	0.23		
	รวม	139	32.21			
ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.58	0.19	0.51	0.68
	ภายในกลุ่ม	136	51.53	0.38		
	รวม	139	52.11			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.66	0.22	0.55	0.65
	ภายในกลุ่ม	136	53.98	0.40		
	รวม	139	54.63			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.45	0.15	0.55	0.65
	ภายในกลุ่ม	136	36.80	0.27		
	รวม	139	37.25			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ประมวลความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเสนอเป็นความถี่ จากข้อคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด ดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าความถี่ของความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน

ลำดับที่	ความคิดเห็น	ความถี่
ด้านหลักสูตร		
1.	ควรมีหลักสูตรให้เลือกเรียนมากกว่านี้ เช่น การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เป็นต้น	39
2.	หลักสูตรที่สอนอยู่มีความยากเกินไป	10
3.	เนื้อหาในหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่านี้	4
4.	เนื้อหาหลักสูตรควรมีหลากหลาย และควรเพิ่มครูผู้สอน สื่อ การออกไปเรียนนอกสถานที่	3
ด้านครูผู้สอน		
1.	ครูควรสอนพร้อมฝึกปฏิบัติ	25
2.	ครูควรเตรียมการสอน	19
3.	ครูผู้สอนใช้อารมณ์	16
4.	ครูผู้สอนควรเพิ่มเนื้อหาในการเรียนการสอน	8
5.	ครูควรเข้าสอนให้ตรงเวลา	8
6.	ครูผู้สอนเกิดความลำเอียง	3
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1.	ควรมีการออกไปนอกสถานที่ หรือการดูงาน	31
2.	ห้องเรียนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	23
3.	ควรมีกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร เช่น มีการตั้งบริษัทจำลอง	8
4.	ครูผู้สอนใช้เวลาสอนนานเกินไป	2
5.	ไม่ชอบให้มีกิจกรรมในขณะที่เรียน	2

จากตาราง 20 พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษามีความคิดเห็นในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี จำแนกเป็นรายด้านดังนี้

ด้านหลักสูตร นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีหลักสูตรให้เลือกเรียนมากกว่านี้ เช่น การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เป็นต้น รองลงมา คือ หลักสูตรที่สอนอยู่มีความยากเกินไป เนื้อหาในหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่านี้ และลำดับสุดท้าย คือ เนื้อหาหลักสูตรควรมีหลากหลาย และควรเพิ่มครูผู้สอน สื่อ การออกไปเรียนนอกสถานที่

ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ครูควรสอนพร้อมฝึกปฏิบัติ รองลงมา คือ ครูควรเตรียมการสอน ครูผู้สอนใช้อารมณ์ ครูผู้สอนควรเพิ่มเนื้อหาในการเรียนการสอน ครูควรเข้าสอนให้ตรงเวลา และลำดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนเกิดความสำเอียง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีการออกไปเรียนนอกสถานที่ หรือการดูงาน รองลงมา คือ ห้องเรียนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ควรมีกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร เช่น มีการตั้งบริษัทจำลอง ครูผู้สอนใช้เวลาสอนนานเกินไป และลำดับสุดท้าย คือ ไม่ชอบให้มีกิจกรรมในขณะที่เรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัย และผลโดยสรุป ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ระดับชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ดังนี้ โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 40 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 28 คน รวม 68 คน และโรงเรียนธัญบุรี นักเรียนระดับ ปวช. 2 จำนวน 43 คน ระดับ ปวช. 3 จำนวน 29 คน รวม 72 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษาที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ในแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่น (โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิรักษ์ตรี และโรงเรียนธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 2 โรงเรียน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 24 - 27 กุมภาพันธ์ 2546 เก็บแบบสอบถามจากนักเรียนโรงเรียนวิสุทธิรักษ์ตรีได้ 68 ฉบับ และนักเรียนโรงเรียนธัญบุรีได้ 72 ฉบับ รวมเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนทั้ง 2 แห่ง ได้ 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม รายด้าน และรายข้อ จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มากที่สุด

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม จำแนกตามระดับชั้นปีที่เรียน โดยใช้สถิติค่าที (t - test)

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตาม ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls)

5. ประมวลผลความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเสนอเป็นความถี่จากข้อคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมดจากแบบสอบถามตอนที่ 3

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 140 คน เป็นนักเรียน ปวช. 2 จำนวน 83 คน (ร้อยละ 59.3) และนักเรียน ปวช. 3 จำนวน 57 คน (ร้อยละ 40.7) นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มากสุดเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 61 คน (ร้อยละ 43.6) รองลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 52 คน (ร้อยละ 37.1) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 27 คน (ร้อยละ 19.3) ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด จำนวน 94 คน (ร้อยละ 67.1) รองลงมา คือ ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 30 คน (ร้อยละ 21.4) และรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 11.4) ตามลำดับ จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่ามากที่สุด คือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 83 คน (ร้อยละ 59.3) รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 44 คน (ร้อยละ 31.4) รายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 6.4) และรายได้สูงกว่า 30,000 บาท จำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ ได้ผลดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ หลักสูตรวิชาการบัญชีครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพพนักงานบัญชีหรือใช้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$) สำหรับความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.49$) และ เนื้อหารายวิชาที่เรียนน่าสนใจ ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.49$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2.2 ด้านครูผู้สอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 6 ข้อ พึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ การวางตัวที่เหมาะสมของครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ รายวิชาที่สอน

ตรงกับความรู้ความสามารถของครู และการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอน ตามลำดับ ส่วนที่เหลือจำนวน 8 ข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 6 ข้อ พึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ครูใช้วิธีการประเมินผลหลากหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบ การเขียนรายงาน การสังเกต การอภิปราย และการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมา คือ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนที่เหลือ จำนวน 10 ข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ปรากฏผลดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนที่ชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 และ ปวช. 3 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 มีความพึงพอใจน้อยกว่า ปวช. 3 ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

3.2.1 โดยรวม พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

3.2.2 ด้านหลักสูตร พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง สำหรับคู่อื่น มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.3 ด้านครูผู้สอน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความพึงพอใจในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

4. ประมวลความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัด กรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านการเรียนการสอน โดยนำเสนอเป็นความถี่ จากข้อคำถามปลายเปิดที่ได้รับทั้งหมด พบว่า

4.1 ด้านหลักสูตร นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีหลักสูตรให้เลือกเรียนมากกว่านี้ เช่น การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เป็นต้น รองลงมา คือ หลักสูตรที่สอนอยู่มีความยากเกินไป เนื้อหาในหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่านี้ และลำดับสุดท้าย คือ เนื้อหาหลักสูตรควรมีหลากหลาย และควรเพิ่มครูผู้สอน สื่อ การออกไปเรียนนอกสถานที่

4.2 ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ครูควรสอนพร้อมฝึกปฏิบัติ รองลงมา คือ ครูควรเตรียมการสอน ครูผู้สอนใช้อารมณ์ ครูผู้สอนควรเพิ่มเนื้อหาในการเรียนการสอน ครูควรเข้าสอนให้ตรงเวลา และลำดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนเกิดความล่าเอียง

4.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีการออกไปเรียนนอกสถานที่ หรือจัดไปงาน รองลงมา คือ ห้องเรียนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรมีเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ควรมีกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร เช่น มีการตั้งบริษัทจำลอง ครูผู้สอนใช้เวลาสอนนานเกินไป และลำดับสุดท้าย คือ ไม่ชอบให้มีกิจกรรมในขณะที่เรียน

อภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้ง 3 ด้าน ส่วนใหญ่เป็นไปตามที่นักเรียนมุ่งหวัง คือ ด้านหลักสูตร มีการจัดหลักสูตรได้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน เนื้อหาของหลักสูตร รายวิชาที่ เปิดสอนในหลักสูตร จัดได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนักเรียนที่เลือกเรียนกลุ่มบัญชีมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อต้องการนำ ความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือ ใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูง ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนมีลักษณะของ ความเป็นครูที่ดี นักเรียนมีความพึงพอใจในการวางตัวของครูผู้สอน และพึงพอใจในการถ่ายทอดความรู้ของ ครูผู้สอน ส่วนในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนพอใจในการประเมินผลที่มีหลายรูปแบบ แต่การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ทักษะศึกษา ดูนาน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง นั้นหมายถึง โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเข้าไปเพิ่ม ดังที่ สมิตร์ คุณานุกร (2523 : 137) กล่าวว่า การจัด ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่ หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอนย่อยแตกต่างกันตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของ เนื้อหาวิชา

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านหลักสูตร นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เมื่อ วิเคราะห์ดูพบว่า เนื้อหารายวิชาในหมวดวิชาชีพที่จัดในหลักสูตร ส่งเสริมให้มีทักษะทางอาชีพ และมีความ เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตร ประจำวันได้ เช่น วิชาภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้เครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น ดังนั้น รายวิชาในหมวดวิชาชีพที่เปิดเรียนในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีจึงมีความเหมาะสม และสอดคล้อง

กับความต้องการของผู้เรียนที่จะนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และความต้องการของตลาดแรงงาน ดังที่ สจ๊วต อูทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนต้องคำนึงถึงความยากง่ายที่พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทาบา (Taba. 1962 : 284) ว่า เนื้อหาสาระวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ตลอดจนประสบการณ์ และ กิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาแบบบรรจุในหลักสูตรจะต้องมีความถูกต้อง ทันสมัย และสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้เรียน

1.2 ด้านครูสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ดูพบว่า ครูผู้สอนมีความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพ ด้านการแต่งกาย มีการวางตัวที่เหมาะสมกับ ความเป็นครู เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ใช้วาจาสุภาพ มีความกระตือรือร้น ค้นคว้าหาความรู้เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ตอบปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ อย่างชัดเจน และสามารถถ่ายทอดความรู้วิชาที่สอนได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ ในการสอนวิชาบัญชีมาหลายปีจึงเกิดความแม่นยำในเนื้อหา เข้าใจหลักการสอน สามารถใช้จิตวิทยา เข้ามาช่วยในการสอน ซึ่งครูผู้สอน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ และส่งผลให้ผู้เรียน มีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับ บรรจง อภิตติกุล (2633 : 7) ว่าครูผู้สอนวิชาบัญชี ต้องมี ความรู้ทางวิชาการบัญชีอย่างดี มีวิธีการสอนที่ดี มีวิถีสอนของความเป็นครู ซึ่งตรงกับ จรูญศรี มาดิลกโกวิท (2539 : 8) ว่าครูผู้สอนวิชาบัญชีจะประสบความสำเร็จได้ ครูต้องมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา ที่จะสอน มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดี และรู้จัก พัฒนาวิชาชีพออย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ดูพบว่า นักเรียนพึงพอใจมากในวิธีการประเมินผล หลากหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบ การเขียนรายงาน การสังเกต การอภิปราย และการปฏิบัติ มีการ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ทราบก่อนการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ครูเลือก ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหาและสอนตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาและตรง ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา และนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของการจัดกิจกรรม ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง จัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ทัศนศึกษา ดูนาน และการจัดตั้งบริษัทจำลอง มีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่ เหมาะสมกับรายวิชา การแจ้งผลการประเมินผลในแต่ละครั้งเพื่อให้นักเรียนทราบ รวมทั้งความเหมาะสม ของการใช้สื่อการสอนและปริมาณของสื่อที่ใช้ประกอบการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปิดสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในกรมสามัญศึกษา ยังไม่แพร่หลายมีโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรนี้อยู่ไม่กี่โรงเรียน จึงทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปตามความสามารถและตามศักยภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนนั้น การศึกษาดูงานจากวิทยาลัย / โรงเรียนของกรมอาชีวศึกษา ในบางเรื่องไม่สามารถทำได้สาเหตุหลักเนื่องมา จากการขาดวัสดุอุปกรณ์หรือไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่อง ใช้ในสำนักงานต่าง ๆ การจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งทางโรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการสอนตามสภาพการณ์และปรับแผนการสอน ทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด ดังที่ สุมิตร คุณานุการ (2523 : 137) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนย่อมแตกต่างกันตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ผู้สอนจะ

ต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม ดังที่ บราวน์ และคนอื่น ๆ (Brown & others. 1973 : 584) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน จนเกิดผลการเรียนที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับ บรรจง อภิตติกุล (2533 : 28 - 29) กล่าวว่า วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน คือ วิธีการที่ผู้สอนจะนำความรู้ และจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยครูต้องใช้วิธีสอนที่หลากหลายจัดกิจกรรมการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่ระดับชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 ซึ่งใช้หลักสูตรเดียวกัน ทำให้นักเรียนได้รับสิทธิประโยชน์เท่าเทียมกัน มีวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน ครูอาจารย์มีคุณลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนเหมือนกัน จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ มาเกิด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพนัสนิคมการราชดำเนิน ชนบุรี พบว่า นักศึกษาที่ระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 และ ปวช. 3 มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียน ปวช. 2 มีความพึงพอใจน้อยกว่า ปวช. 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 มีประสบการณ์ในการฝึกงานและนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการทำงานได้มากกว่านักเรียน ปวช. 2 ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์ จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วงเดือน ผ่องแผ้ว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพนัสนิคมการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี พบว่านักศึกษาที่ระดับชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาของหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความพึงพอใจในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีกว่าจะมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มองการณ์ไกล มีความมั่นใจในการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามที่สถาบันจัดให้ มองเห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียน มีความสนใจใฝ่รู้และตั้งใจเรียน สามารถคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ต่างจากนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ระดับสติปัญญาและประสบการณ์มีผลทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิตา จันทร์ธีรยุทธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิต

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านครูผู้สอน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจในการเรียน มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจในการเรียน ไม่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง ประกอบกับมีรายได้น้อย ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้คำแนะนำกับบุตรหลาน และมุ่งหวังเพียงเพื่อให้บุตรหลานจบออกมาทำงานในองค์กรที่ตนทำงานอยู่หรือองค์กรที่นักเรียนไปฝึกงานเท่านั้น ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เห็นว่าอาชีพนักบัญชีมีอยู่ในทุกองค์กรสามารถประกอบอาชีพในองค์กรต่าง ๆ ได้ ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอิสระ คือประกอบอาชีพส่วนตัว อาจเป็นเจ้าของกิจการเองทำให้มีความมุ่งหวังจะให้บุตรหลานของตนเองเรียนทางด้านบัญชีเพื่อมารับช่วงต่อหรือ ช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจต่อไป จะพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่จะเลือกเรียนบัญชีเพื่อสนองความต้องการ ตามทฤษฎีของมาสโลว์ที่ว่า มนุษย์มีความต้องการ 5 ขั้นตอน คือความต้องการทางด้านร่างกาย, ด้านความปลอดภัยและความมั่นคง, ด้านสังคมและการเป็นเจ้าของ, ได้รับการยกย่อง และได้รับความสำเร็จ ดังนั้น ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง, รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประกอบอาชีพอิสระ มีความมุ่งหวังให้บุตรหลานประสบความสำเร็จจบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย รายได้ดี และในกรณีที่ตนเป็นเจ้าของกิจการเองสามารถควบคุมดูแลกิจการและบันทึกบัญชีเป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ (2539 : 85) ได้ศึกษา สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีผลต่อการเลือกเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีแตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการบัญชี ไม่ว่านักเรียนจะมีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับใดก็ตาม ความพึงพอใจในการเรียนจะมีลักษณะไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการเรียนในกลุ่มวิชาบัญชีอาศัยสติปัญญา ความตั้งใจในการเรียน ตำราเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้มีราคาไม่แพงมากเช่นการเรียนในกลุ่มวิชาอื่น เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นต้น สำหรับโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมสามัญศึกษานำเงินค่าวัสดุให้กับนักเรียนตามรายหัว ซึ่งเงินดังกล่าวทางโรงเรียนได้นำมาซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูอาจารย์และนักเรียนใช้ในการเรียนการสอน จึงทำให้นักเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ในเบื้องต้นใช้อยู่แล้วไม่ต้องจัดหาซื้อเองทั้งหมด จึงมีผลให้ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยเสนอว่าทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากสถานประกอบการภายนอก หรือหน่วยงานของรัฐ เช่น กรมทะเบียนการค้า บริษัท กรมสรรพากร เป็นต้น สำหรับการส่งนักเรียนไปฝึกงานตามสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐบาล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จริงในวิชาชีพด้านการบัญชีนั้น คณะผู้บริหารควรให้การสนับสนุน, ช่วยเหลือและมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนได้ฝึกงานตรงตามกลุ่มวิชาที่เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนควรให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ค้นคว้าด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ทางโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งหนังสือให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนควรแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรายวิชาให้นักเรียนทราบก่อนการเรียนและแจ้งผลการประเมินด้วยทุกครั้ง เพื่อตรงตามเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านหลักสูตร คณะผู้บริหารและครูอาจารย์ควรให้ความสนใจ และเห็นความสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้น่าสนใจ ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีให้มีความหลากหลายและเพียงพอ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ

3. ด้านครูผู้สอน ผู้วิจัยเสนอว่า ครูผู้สอนควรได้มีการพัฒนาและปรับปรุง ในด้านการตรงต่อเวลา การใช้เวลา ความมั่นคงทางอารมณ์ การใช้เหตุผล วิธีการสอน การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน การรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษา การมีมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งการใช้จิตวิทยาในการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. จากผลการประมวลความคิดเห็นเพิ่มเติม ในด้านหลักสูตร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้โรงเรียนเปิดกลุ่มวิชาอื่นเพิ่มเติม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ซึ่งนโยบายของกรมสามัญศึกษานำมติให้โรงเรียนสามารถเปิดได้เพียง 1 สาขาวิชา ทั้งนี้เป็นเพราะจำกัดด้วยครูผู้สอน เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ ดังนั้น ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญในการจัดรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียนแทน และประกอบกับความพร้อมของครูผู้สอนด้วย ส่วนในด้านครูผู้สอนบัญชี ส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในระบบบัญชี ซึ่งคณะผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบันของการเรียนการสอนบัญชี รวมทั้งให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านธุรกิจให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุกระดับชั้น เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือปัญหาการเรียนการสอนสาขาวิชาชีพอื่น ๆ เช่น เลขานุการ การขาย ฯลฯ สังกัดกรมสามัญศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2521). หลักสูตรใหม่. เอกสารแนะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

กรมอาชีวศึกษา. (2537). ก้าวไปกับแผนฯ 8 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมฯ.

----- . (2536). คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 2 หน่วยศึกษานิเทศก์.

กรอนงค์ จงอรุณงามแสง. (2541). การบัญชี 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราอาจารย์นิมิตร จิวะสันติการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็ดสันเพรสโปรดักส์ จำกัด.

กิติมา ปรีดีติลล. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธารนิพนธ์พิมพ์.

จรรยาพร มาติลกโกวิท. (2539). หลักและวิธีสอนวิชาบัญชี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนิดา จันทรธีรยุทธ์. (2545). ความพึงพอใจในการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี ของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2521). จิตวิทยาปกติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวทางจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ทองทิพย์ วรณพัฒน์ และคณะ. (2520). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. อุดรธานี : โรงพิมพ์ไทยสามัคคี.

ทรงสมร คชเลิศ. (2543). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการ ของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. สารนิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทวีป อภิสิทธิ์. (2539). การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี จำกัด.

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ. (2544, มิถุนายน). "จัดการสื่อเพื่อการปฏิรูป ", วิชาการ. (6) : 9 – 11.

บรรจง อภิรติกุล. (2533). วิธีสอนวิชาการบัญชี. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.

บุญเชิด ภิญญอนันต์พงษ์. (2521). การวัดผลและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปณิดา สารวิจิตร และ จรัสพล ธนพัทธกุล. (2538). ความรู้เรื่องบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์.

- ปรีชา นิพนธ์พิทยา และ สุทิน เนียนพลับ. (2537). *เส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษา*. มปป.
- . (2537). *มิติใหม่ : การบริหารการศึกษากับการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : อีรพงษ์การพิมพ์.
- ปรีชา เศรษฐีธร. (ม.ป.ป.). *คู่มือการสอน*. กรุงเทพฯ : อ.บุญช่วยการพิมพ์.
- เป็รื่อง กุมุท และ ครรชิต อัดถากร. (2515). *ความสำคัญของสื่อ*. กรุงเทพฯ : สหมิตร.
- พยอม สิงห์เสน่ห์. (2526). *การบัญชีการเงิน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เมธากุล เกียรติกระจาย. (2534). *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา การบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. (2524). *การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). *วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลิวรรณ ภูมิใจสกุล. (2532). *ความพึงพอใจของบุคลากรฝ่ายบริการที่มีต่อการจัดสวัสดิการภายใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ละเมียด ลิ้มอักษร. (2516). *วิชาครู ตอน 2*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : องค์การคำครูสภา.
- วงเดือน ผ่องแผ้ว. (2545). *ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการศึกษา การบัญชี ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ เพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ขาวหา. (2533). *สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วันทยา วงศ์ศิลปกริมย์. (2533). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลมาจากความพึงพอใจในการได้เลือก บทเรียน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมบุรณ์ พรรณภาพ และ ชัยโรจน์ ชัยอินคำ. (2518). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ อุดมโชคทรัพย์. (2539). *ความพึงพอใจในการเรียนวิชาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา กรมศาสนา.
- สมรภูมิ ขวัญคุ้ม. (2530). *ความพึงพอใจของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อการจัดสวัสดิการ ภายในโรงเรียน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมยศ นาวิการ. (2524). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- สุนีย์ ชีรดากร. (2526). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูพระนคร.
- สุชาติพิทย์ หย่างอารี. (2538). *การบัญชี 1*. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.
- สุนทร จันทรศรี. (2530). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุนา เศรษฐนันท์. (2538). *กระบวนการจัดทำบัญชี*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุมิตร คุณานุกร. (2523). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุรพล เบ็นเจริญ. (2543). *ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรีย์ มาเกิด. (2544). *ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนินธนบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2543). *เด็กเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี. พรินท์ จำกัด.
- สุเทพ เมฆ. (2531). *ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สังัด อุทรานันท์. (2529). *จัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
เหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2535). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7*
(พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *108 คุณ 2 ปัญหาปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย และ วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. (2526). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี*. วิทยานิพนธ์ พศ.ม. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ พยอมนำม. (2533). *การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุไรวรรณ ไทรชมภู. (2542). *สื่อการสอนวิชาสังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษย
ศาสตร์และสังคม สถาบันราชภัฏพระนคร.
- อุไรวรรณ โพธิ์เวชเทวัญ. (2539). *สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York : McGraw - Hill.
- Brown, James W. and Lewis, et al. (1973). *AV Instruction : Media and Methods*. New York :
McGraw - Hill.

- Eksteen, Pieter Johannes. (1994). *An Analysis of Learning Problems Experienced by STD. Pupils in Technical study course (Afrikans Text) Dissertation abstracts, M.ED. (Guidance and Counseling Education)*. South Africa : University of Pretoria. Photocopied.
- Gibson, J.T (1976). *Psychology of the classroom*. Englewood Clifs, New Jersey : Prentice - Hall.
- Good, Carter Vicler. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGrew - Hill.
- Knox, Kathryn Ann T. (1995). *Teacher satisfaction : Consideration of career stage, gender and school setting*. Dissertation Abstracts International.
- Maslow, Abraham Harold. (1954). *Motivation and Personality*. Newyork : Harper & Row.
- Morse, Nancy C. (1955). *Satisfactions in the white collar Job*. Michigan : University of Michigan.
- Popham, James W. and Eva I. Bader. (1970). *Systematic Instruction*. Englewood Clifs, New Jersey : Prentice - Hall.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt, Bace and World.
- Wallerstein, Harvey. (1971). *A Dictionary of Psychology*. Maryland : Penquin Book.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๔ / ๔๔

วันที่ ๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวอุมาพร ร่วงน้อย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง และ อาจารย์ลำสัน เลิศกุลประหยัค เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ นางสาวอุมาพร ร่วงน้อย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทบ 1012/ ๕๕๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕๕ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนธัญบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุมาพร ร่วงน้อย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2-3 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุมาพร ร่วงน้อย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5613, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4633439 มือถือ 09-9223326

ที่ ทม 1012/ ๔๔๔ ๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขออนุญาตถอนการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุมาพร รุ่งน้อย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมี อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2-3 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตถอนการวิจัย ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุมาพร รุ่งน้อย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ กระจ่าง)

กมลบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานกมลบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4633439 มือถือ 09-9223326

ที่ ทม 1012/๒๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าโมกษวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุมาพร รุ่งน้อย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีคะแนนจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2-3 จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุมาพร รุ่งน้อย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4633439 มือถือ 09-9223326

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจง

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลุ่มวิชาการบัญชีให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผลวิจัยที่ได้จะนำไปพิจารณาในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบข้อคำถามให้ครบทุกข้อและตอบตามความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง () ที่กำหนด ตามความเป็นจริง

1. ระดับชั้นปี

() ปวช. 2

() ปวช. 3

2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

() คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00

() คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.50

() คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 4.00

3. อาชีพของผู้ปกครอง

() รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() ค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง

4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท
 () 10,000 – 20,000 บาท
 () 20,001 – 30,000 บาท
 () สูงกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอนและ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนทุกข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านหลักสูตร หลักสูตรวิชาการบัญชีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน					
2	จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเวลาเรียนและเนื้อหาในแต่ละรายวิชา					
3	การจัดลำดับรายวิชาที่มีความต่อเนื่องของเนื้อหาของการเรียนแต่ละภาคเรียน					
4	การกำหนดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
5	เนื้อหารายวิชาที่เรียนน่าสนใจ ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
6	การจัดลำดับรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาพื้นฐานของแต่ละภาคเรียน					
7	ความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของ แต่ละภาคเรียน					
8	ความเพียงพอของรายวิชาที่เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการฝึกงานในสถานประกอบการ					
9	หลักสูตรวิชาการบัญชีครอบคลุมเนื้อหาหรือความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพนักบัญชี หรือใช้ศึกษาต่อในระดับสูง					

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	การเรียนรู้กลุ่มวิชาการบัญชี ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา					
	ด้านครูผู้สอน					
1	ครูเข้าสอนและเลิกตรงเวลา					
2	ครูสอนโดยใช้วิธีการแบบใหม่ๆและปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ					
3	ครูใช้วาจาสุภาพขณะสอน					
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
5	ครูสามารถจูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	รายวิชาที่สอนตรงกับความรู้ความสามารถของครูผู้สอน					
7	การถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอน					
8	การรับฟังความคิดเห็น และการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งในเวลาและนอกเวลา					
9	ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจ และเอาใจใส่นักเรียน					
10	ครูสามารถอภิปราย ตอบปัญหา และแก้ไขปัญหารายวิชาที่สอน ได้อย่างชัดเจน					
11	ครูสอดแทรกการสอนคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างสอน					
12	ครูมีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอน					
13	ครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน					
14	การวางตัวที่เหมาะสมของครูผู้สอน					

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการเรียนการสอน					
2	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย					
3	ครูจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง					
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน					
5	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ทักษะศึกษา ดูนาน					
6	ครูเลือกใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
7	ครูใช้วิธีสอนตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา					
8	ครูกระตุ้น ชมเชย สนับสนุน ให้กำลังใจนักเรียนในขณะทำการสอน					
9	สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
10	จำนวนเครื่องมือ - อุปกรณ์การสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
11	ห้องสมุดมีหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีจำนวนที่เพียงพอ					
12	มีเกณฑ์ที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรายวิชา					
13	ครูใช้วิธีการประเมินผลหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบ การเขียนรายงาน การสังเกต การอภิปราย และการปฏิบัติ					
14	ครูชี้แจงเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มสอน					
15	ครูแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลการประเมินผลในแต่ละครั้ง					
16	ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					

ตอนที่ 3 โปรตแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านหลักสูตร

- ความคิดเห็น 1.
2.
3.
4.
5.

ด้านครูผู้สอน

- ความคิดเห็น 1.
2.
3.
4.
5.

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ความคิดเห็น 1.
2.
3.
4.
5.

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>
2. อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>
3. อาจารย์ลำสัน เลิศกุลประหยัด	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวอุมพร ร้างน้อย
วัน เดือน ปีเกิด	8 พฤษภาคม 2508
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1608 ซอยโรงไฟฟ้าเก่า ถนนลัดตะนง ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอานวยวิทย์
พ.ศ. 2527	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฯ
พ.ศ. 2530	บธ.บ. (การตลาด) สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก)
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ